

Advocata Croatiae

List svetišta i župe Majke Božje Remetske :: Uskrs 2017. :: Zagreb :: godina 21. :: broj 62 :: cijena 15 kuna

www.zuparemete.net

Sretan Uskrs!

On uskrsnu kako reče Aleluja. Sretan i blagoslovjen Uskrs.

Mladi, priključite se zajedništvu

- *Uz sretan Uskrs, riječi Matejeva evanđelja neka ne budu samo za prepričavanje ili papir, nego za život u zajedništvu.*

Lucija Čutura

Generacije se smjenjuju, upotpunjaju i međusobno nadopunjaju, jedni drugima pomažu. Mladi uče od starijih, a stariji od mlađih. Čovjek uči dok je živ i uvijek može nešto novo naučiti i spoznati. Roditeljima djeca donose nove spoznaje i roditeljska iskustva su uvijek dobro došla djeci na njihovom životnom putu. Sve je to smisao i ljepota života u kojoj se gradi ljudsko zajedništvo pa tako i u Advocati Croatiae. Ponekad se čini da su mladi po strani, a oni žele biti dio zajednice, žele se uključiti i pridonijeti toj gradnji vlastitim spoznajama i iskustvima. No, treba im dati priliku za to, pozvati ih da se priključe aktivnim zajedništvom u gradnji boljeg života za sve ljude. Advocata Croatiae je ta prilika za mlađe koji se kroz nju mogu uključiti u zajedništvo, dati svoj prijedlog i prilog kroz pisani riječ. Po staroj uzrečici – uvijek je lakše kritizirati nego stvarati. Ali glavna poruka koju nam donosi Evanđelje je 'ne bojte se!'. Mladi su kreativni, a oni koji imaju volju i želju dijeliti svoje ideje i zamisli te uključiti se u Advocatu – dobro došli! Jedan od smislova Crkve je zajedništvo, svatko sa svojom osobnošću unosi sebe, donosi svoje teškoće i probleme pred Boga i zahvaljuje Bogu na zajednici koja čini sve križeve lakšima za nositi. Čovjek je stvoren da

stvara, a mladi su puni energije i kreativnosti koja je potrebna svakom zajedništvu da opstane. Treba im samo dati priliku i pozvati ih, ohrabriti ih, jednostavno da se ne boje! Upravo je radost najvećega kršćanskog blagdana Uskrsa skinula okove s ljudskoga straha i otvorila zajedništvo. Poruka je to snažna. Opisujući Isusovo uskršnje Matejevo evanđelje donosi: »A andeo progovori ženama: 'Vi se ne bojte! Ta znam: Isusa Raspetoga tražite! Nije ovdje! Uskrsnu kako reče. Hajde, vidite mjesto gdje je ležao pa podite žurno i javite njegovim učenicima da uskrsnu od mrtvih. I evo, ide pred vama u Galileju. Ondje ćete ga vidjeti. Evo, rekoh vam.« Te riječi upućene su pojedincu, ali i zajednici. Kršćanin, posebno mladi čovjek ne treba se bojati svojih stavova ukoliko smatra da su oni drukčiji, ali je važno da su u djelovanju plodonosni. Upravo na primjeru »Vi se ne bojte« očituje se puno toga više od tri obične riječi. Nije poruka samo da je treba zapisati ili prosljediti dalje, nego je to poziv kršćaninu da se aktivno i s pogledom u budućnost uključi u zajedništvo, a to je u Uskrsloga Krista koji je glava zajedništva. Uz sretan Uskrs, riječi Matejeva evanđelja neka ne budu samo za prepričavanje ili papir, nego za život u zajedništvu.

IMPRESSUM

Izdavač: Župa Uznesenja BDM - Remete
Za izdavača: o. Antonio-Mario Čirkо
Adresa uredništva: Česmičkoga 1, 10000 Zagreb
Telefon: 01/4500 500, faks: 01/4580 952
E-adresa: zupa.remete@gmail.com
Glavni urednik: o. Antonio-Mario Čirkо
Izvršni urednik: Lucija Čutura

Korektura: Martin Čutura

Fotografija na naslovnicu: Korizmena konferencija

Fotografirao: br. Elvir Tabaković

PBZ Žiro-račun: HR1423400091510697474

ISSN: 1331-4092

Grafička priprema: Slavica Čutura

Tisk: M-PRINT, Zagreb

Časopis izlazi tri puta godišnje: za Uskrs, Božić i Veliku Gospu

8

**Mons. dr. Vlado
Košić, sisački
biskup**

Ožiljke treba uočiti i pomoći im kroz vjeru

Razgovarao:
o. Antonio Mario
Čirko

14

AKTUALNO

Tko je nama sveti Josip?

dr. sc. Božo Skoko

16

ZBORNIK RADOVA I
KNJIGA O. VJENCESLAVA
MIHETECA

»Hrabo naprijed, dobri i dragi ljudi«

- Svetište nikada nije prazno, tu se uvijek moli, jer u Remete se ide »kad čovjek osjeti da mu je potrebno dušu otvoriti«

19

OTKRIVANJE
I BLAGOSLOV
SPOMEN
OBILJEŽJA OCU
SLAVEKU NA
BUKOVCU

Primjerom
pokazivao
kako se i na
koji način
gradi i voli
Hrvatska

28

MEDVEDNIČKE KAPELICE

»Duhovni vodič« čeka na putu

Daniel Lacko

- 4 Uskrsna meditacija - o. Mato Miloš
6 »Krist ostaje s nama.....«
- br. Zlatko Pletikosić
12 Opraštanje i ljubav pobjeđuju....
- o. Antonio-Mario Čirko
24 Promocija knjige »Otajstvom
djedinjstva Isusova do mistike«

- 25 Viktor Kovačić izabrao proštenjarsko
svetište - Zlatko Šušnić
26 Obiteljska duhovna obnova
32 U potrazi za istinskom ljubavlju
- Jadranka Bizjak Igrec
34 Bračni jubilarci
35 Kronologija - Božić 2016. - Uskrs 2017.

- 38 Braniteljsko hodočašće
39 Susret - Mateja Lekčević
40 Posjet Vukovaru - Bukovac
42 Duhovna obnova mladih
44 Stranice za školarce
46 Radna akcija
47 Matice

USKRSNUĆE ISUSOVO - PEČAT BOŽJE POBJEDE

»O, smrti, ja ču biti tvoja smrt«

- »Krist umrije za grijeha naše po Pismima; bi pokopan i uskrišen treći dan po Pismima; ukaza se Kefi, zatim dvanaestorici« (2Kor 15, 3-6).

Autor:
o. Mato
Miloš, OCD

Ovaj kratki i zgusnuti Pavlov tekst, oblikovao je Credo prve Crkve, kojega u Apostolskoj i Nicejsko-Carigradskoj formuli isповijedamo. Pavlov tekst najprije započinje da »Krist umrije« po Pismima, da je »pokopan« u grobu i da je »uskrišen treći dan po Pismima«. Krist umrije za »grijeha naše«. Kristova smrt pripada Božjoj povijesti spasenja ljudi i u tome ima svoje značenje. To je događaj kojega su već odavno navijestila Pisma. Isusovim uskrsnućem ispunila su se Pisma. Isusova smrt dolazi iz činjenice da je vječna Riječ - Logos iz krila Očeva sišla u svijet, boravila na svijetu »radi našega spasenja«. Isusova smrt ne završava osudom: »Iz zemlje uzet si bio, prah si, u prah ćeš se i vratiti« (Post 3, 19-20). Isusova smrt je ispunjenje ljubavi koja ne želi ostaviti drugoga bez smisla, bez vječnosti. To je smrt koja postaje svjetlo za narode, koja donosi pomirenje ljudi s Bogom. Veliki petak je dan u koji je Sotona, otac laži, bio pobijeden Kristovom pobjedom. Dok je na Pilatovu dvoru mržnja huškačkim urlikom mnoštva slavila slavlje, ljubav Bogočovjeka je preuzela na sebe sve grijeha svijeta i ponijela ih na križ da budu oprani ljubavlju koja umire za oslobođenje od vlasti Tame. Krv nevinoga oprala je sve prljavštine grešnih. Križ je oltar ljubavi Božje i pobjedni znak nad zlom i nad Zlim. »Za naše grijeha probodoše njega, za opačine naše njega satriješe. Na njega pade kazna, radi našeg mira, njegove nas rane iscijeliše« (Iz 53, 5).

»Bi pokopan i sišao nad pakao«

Riječi Vjerovanja »bi pokopan«, znače da je Isus stvarno u potpunosti iskušio smrt i bio pokopan u grobu. U nastavku Vjerovanja isповijedamo da je Isus »sišao nad pakao«, gdje su bile duše svih onih koji su od Adama i Eve sve do Isusove smrti preminuli, ali nisu mogli ući u raj. Krist Pobjednik tješi sve njih da se još malo strpe dok im Uskrsnućem svojim ne otvorí rajska vrata. Sirijsko-antiohijska liturgija na Veliku subotu o tome divno govori: »Živi, Stvoritelju i darovatelju života, Gospodine, ljupkim kadom svoje miline i divnim mirisom svoje dobrote sišao si u podzemlje i tamo si udahnuo uskrsnuće i život te si aromatičnim mirisima svoje smrti, smrt ubio i odnio svoje blago, a svojim si novim životom razveselio one koji su boravili u podzemlju i obradovao si ih radosnom viještu uskrsnuća«. Isus nije mrtvac koji se vratio u život, poput Jairove kćerke, mladića iz Naima, ili Lazara koji su poslije morali završiti konačnom smrću. Pavlova poslanica (1Kor 15, 3-11) govori da je Isus uskrsnuo i da se »ukaza«. To znači da Isus poslije Uskrsnuća pripada području stvarnosti koja izmiče našim osjetilima. Isus pripada Božjemu svijetu. Dvojici učenika na putu u Emaus, Uskrsnuli je neprepoznatljiv, a potom u »lomljenu kruhu«, prepoznaše ga i on izmiče njihovom vidu (Lk 24, 13-35). Uskrsloga može vidjeti samo onaj kome Isus sam to dopusti.

Boravak u grobu nije posljednji korak

Isus, dakle, nije oživljeni mrtvac, koji bi trebao ponovno umrijeti. On je osoba, koja je bila na životu, koji je na Veliki petak bio raspet na križu, umro i pokopan u grob i treći dan uskrsnuo od mrtvih. Uskrsnuće je događaj samoga Isusa povezan s Ocem u snazi moći Duha Svetoga. Uskrsnuće Isusovo je događaj koji postaje dostupan svim ljudima jer ga sam Isus čini dostupnim. Boravak u grobu nije bio posljednji korak Isusova zemaljskog života. Grob u kojem je ležalo mrtvo tijelo Isusovo nije središnja točka Isusova Uskrsnuća. Grob nas, zapravo, upućuje na redak psalma: »Jer mi nećeš ostaviti dušu u Podzemlju ni dati da pravednik tvoj truleži ugleda« (Ps 16, 10). Prema židovskom poimanju, raspadanje ljudskog tijela u grobu počinje trećeg dana. Na Isusu se ispunja riječ Pisma. On uskrišava treći dan prije početka raspadanja tijela. Smrt Isusa odvodi u grob, ali ne i u raspadanje. Isusova smrt je smrt smrti: »O, smrti, ja ćeš biti tvoja smrt« (Hoshea). Sveti Efrem Sirijski još ljepše opisuje dvoboј smrti i Pobjednika Krista: »Govori Smrt: 'Isusova je smrt moja patnja i voljela bih da sam ga ostavila živa; to bi mi bilo bolje od njegove smrti. Ovdje je čovjek čija mi je smrt grozna; smrti svakoga drugog se veselim, ali njegova me smrt muči pa čekam da se vrati u život; tijekom svoga života on je oživljavao i u život je vratio troje mrtvih. Sada po njegovoj smrti, mrtvi koji su opet oživjeli preziru me pred vratima podzemlja kada ih idem preuzeti'« (Efrem Sirijski, Himni iz Nisibija, 36, 13).

Tko god vjeruje u tjelesno uskrsnuće Isusovo, potvrđuje moć Boga koji poštuje svoje stvorenje a da se ne veže za zakon njegove smrti. Kristovo nam uskrsnuće govori da smrt u načelu ne pripada stvorenju i materiji. Uskrsnuće se događa u Božjoj stvarateljskoj moći riječi i ljubavi. Vjera u Isusovo uskrsnuće ispovijest je u stvarnu Božju opstojnost. Riječ Božja uistinu prožima čitavo ljudsko tijelo. Sadržaj uskrsne objave je da je Božja moć ujedno naša radost i nada. U Uskrsnuću Isusovu Bog objavljuje samoga sebe i svoju snagu koja je jača od snage smrti. Uskrsnuće Isusovo je pečat Božje pobjede. Na Uskrs se rodila

neugasiva nada svim patnicima. Krist donosi mir sa vršene pravednosti. Kristov mir oslobađa dušu, iscjeljuje ljudsko srce i daje unutarnej slobodu čovjeku, koju ne može oduzeti nikakvo vanjsko nasilje. Isusov uskrsni pozdrav »Mir vama«, razočaranim, prestrašenim i rezigniranim učenicima, navještaj je novoga svijeta, Božjega kraljevstva. Nakon žalosnog Velikog petka, evo objave radoći: »I obradovaše se učenici vidjevši Gospodina« (Iv 20, 29). Isusovim pozdravom: »Mir vama« i njegovim dahom, Duh Životvorac ispunio je duše učenika i pozvao ih da budu službenici otkupljenja i oslobođitelji od grijeha: »Primite Duha Svetoga. Kojima otpustite grijhe, otpuštaju im se, kojima zadržite, zadržani su im« (Iv 20, 22-24).

Kristova žrtva na križu oblik je ljubavi koja se razdaje u smrti i koja u Uskrsnuću stvara novo, vraća preobraženo stvorenje samome sebi. Naše sudjelovanje u Kristovoj »pashi«, u prijelazu iz smrti u život, potiče nas da radosno pjevamo svoj uskrsni Aleluja! Na Uskrs, dok slavimo Isusovu pobjedu nad smrću, svoj pogled upravljamo na Mariju, prvu otkupljenu ženu. U Mariji, prvom odbljesku uskrsnuća Isusova i naša je budućnost uskrsnuća već započela. Stoga: Kraljice neba, raduj se, Aleluja! Uskrsnu kako je rekao, Aleluja!

»Krist, ostaje s nama svugdje i svagda...«

Autor:
br. Zlatko
Pletikosić,
upravitelj
Svetišta

»U nekadašnjoj Ulici Remete, a danas Bukovačkoj cesti stoji uz samu cestu, preko puta samostana časnih sestara Naše Gospe, stara remetska kuća. Na njoj je nova zagrebačka plava pločica, kakvu smo nedavno dobili i svi mi, stanovnici grada Zagreba, s kućnim brojem 329. U njoj je nekoć bila restauracija 'Monte Carlo'. U nju su zapregom dolazili Zagrepčani koji su željeli dobro pojesti i popiti te proveseliti se i opustiti od gradske vreve i poslova« ističe sadašnji vlasnik te stare kuće gospodin Stjepan Brdovčak, zvani Štef. Nadalje, gospod Štef navodi da je podrijetlom iz Brdovca pa se zato i preziva Brdovčak. Sretni je povratnik s rada iz Njemačke, a po dolasku u njegov dom na dvorištu je sjedio na ugodnom proljetnom suncu s pogledom na katedralu u daljini i na Zagreb. Iza kuće je velika zelena površina na kojoj je, hvala Bogu, još uvijek moguće vidjeti fazana ili zeca. Kuća je stara barem 150 godina. Prije nego je pripala gosponu Štefu, bila je vlasništvo njegova tetka, gospona Mate Butkovića iz Istre. Ono što je zanimljivo, već je Mate na kući zatekao lik s trnovom krunom - Trpećeg ili čak Umrlog Isusa Krista. Kristov lik gleda prema dolje, prema onome tko se, danas većinom autima, i rijetkim prolaznicima koji žure na bus ili nešto sporije korčaju dolazeći s busa svojoj kući. Ispod lika jasno je vidljiva najvećojatnije godina nje-

gova postavljanja, ili možda obnove - 1917. Dakle, sasvim sigurno taj lik već stotinu godina dočekuje hodočasnike u svetište Majke Božje Remetske ili pozdravlja župljane koji žive na Bukovačkoj i njezinim ulicama, odvojcima te drugim okolnim naseljima poput Bukovca. Taj Kristov lik bdije i pozdravlja sve druge putnike na kraćim ili dužim zadracima ili putovanjima, onima koji možda samo zaobilaze dijelove grada opterećene gustim prometom. Jednostavno Krist potiče sve ljude da se sjete tko je za njih trpio, bio osuđen, bičevan, izrugan, trnjem okrujen, prodan, do kraja ponižen i kao janje na klanje odveden na mučilo križa. Umro je za čovjeka, za nas i to s jasnim ciljem da nas otkupi od ropstva grijeha. Ali On je i uskrsnuo te time nagovijestio da svakom trpljenju jednom bude kraj. I da na kraju uvijek dođe radoš, osobito ako smisao svojim patnjama nalazimo u patnji Kristovoj, i nikako bez nje. U našoj župi, kao simbol taj lik dočekuje i ispraća, nijemo govoreći da On, Krist, ostaje s nama svugdje i svagda - kako je obećao - do završetka svijeta.

Preko puta te kuće i toga Kristovog lika nalazi se nekoć zgrada samostana Družbe sestara Naše Gospe, a danas vrtić kroz koji su prošle mnoge generacije djece Bukovca i Remeta. Vodile su ga redovnice, a danas ga vode drage tete, ali ne više i časne sestre. Na ulazu u vrtić stoji jednostavni i moderni kip Naše Gospe s Djetetom Isusom. Oni dočekuju djecu i tete, te ostale djelatnike vrtića. Ali i ne samo njih. Isus i Marija tvore s Raspetim nevidljivi most ispod kojega prolaze ljudi hodočasnici ovom zemljom i ovim zemaljskim životom, putnici Bukovačkom cestom, i upućuju nam poruku: »Mi tvorimo most vaše duhovne zaštite kroz borbe i ne daće ovoga života, pod našom zaštitom korčajte i ne bojte se. Mi smo s vama.«

Ti nas likovi pozdravljaju i oplemenjuju naše poglede i srca baš kao što su nekada činili likovi Marije i arkandela Gabrijela pri vrhu današnje ulice Remete, kod zavoda oko stare drvene kuće, pri početku kratke ulice po imenu Ivana Česmičkoga, u kojoj se nalazi naša crkva i samostan. Nadamo se da će ti popularni »beli kipi« opet s jedne i druge strane prometne ceste zasjati punim sjajem u skoro vrijeme. Takva su obećanja.

Do tada vrijedni stručnjaci i radnici rade na vanjskoj obnovi naše crkve u Remetama. Marno čiste kamen na vanjskom zidu istočne fasade crkve, tj. njezina svetišta, prezbiterija. Staru ljepotu oživljuju. Na taj način poručuju da je Bogu kroz djelo čovjeka moguće obnoviti i preporoditi umjetnost, kao što ćemo jednom i sami uskrsnuti dušom i tijelom na bolji i vječni život. Hvala svim ljudima dobre volje i srca što nam na razne načine pomažu u obnovi našega drevnog svetišta Najvjernije Majke Odvjetnice Hrvatske.

Svima blagoslovjen i radostan Uskrs!

»Iskoristimo mogućnost i neka bude na blagoslov«

Zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić u zagrebačkoj katedrali je 19. ožujka na svetkovinu svetog Josipa, Zaručnika Blažene Djevice Marije proglašio godinu svetog Josipa o 330. obljetnici jednoglasnog izbora toga sveca za zaštitnika Hrvatskog Kraljevstva, tj. hrvatskog naroda.

Tekst kardinalova proglašenja nalazi se na: <http://www.zg-nadbiskupija.hr/dokumenti/aktualnosti/proglas-godine-svetog-josipa-u-zagrebackoj-nadbiskupiji>

Crkva u Remetama vezana je uz svetoga Josipa kao zaštitnika Hrvatske, a to svjedoči i ploča na zidu ispred crkve na kojoj piše: »O 250. godišnjici odluke Hrvatskog sabora kojom na prijedlog zagrebačkog biskupa, pavlina Martina Borkovića bi proglašen sveti Josip zaštitnikom Hrvatske«. Braća Hrvatskog Zmaja, 26. IX. 1937. Martin Borković, bio je kao prior pavlinskog remetskog samostana i zastupnik u Hrvatskom saboru. Ispod pjevališta remetske crkve nalazi se oltar posvećen svetom Josipu koji je zaštitnik i karmelskog reda te Hrvatske karmelske provincije. Na njegovu svetkovinu 1960. kajonski je utemeljen Karmelski samostan Majke Božje Remetske. Zbog toga njegovu svetkovinu 19. ožujka, spomen Svetog Josipa Radnika, u Remetama se slavi svečano, kao što i srijedom koja je inače posvećena svetom Josipu slavi se misu u čast tome sveću, naravno ako to dopuštaju liturgijski propisi tijekom liturgijske godine. Po kardinalovoj odredbi ove jubilarne godine posvećene svetom Josipu kad se bude častilo prigodnim slavlјem sveca moći će se dobiti oprost. Uvjeti za oprost jesu: biti čista srca, dakle isповједen, primiti pričest i izmoliti na nakane Svetoga Oca koju molitvu. Vjernici mogu iskoristiti tu mogućnost i neka im bude na blagoslov kao i našemu narodu i cijelome svijetu.

Mons. dr. Vlado Košić, sisački biskup

Ožiljke treba uočiti i pomoći im kroz vjeru

- *Sve se razvija jer nisu svi lideri, nisu svi organizatori... ali malo pomalo život nas uči i ako smo spremni učiti, rastemo u toj širini duha da nikoga ne isključujemo, a osobito ne branitelje. Važno je da ih se podrži u dobrim inicijativama.*

Razgovarao:
o. Antonio Mario Čirko

Sisački biskup mons. dr. Vlado Košić posebno je prepoznatljiv u braniteljskoj populaciji jer i sam je jedan od rijetkih biskupa u svijetu koji je kao župnik prošao izravne strahote rata. K tome, biskupija kojoj je na čelu jedna je od stradalijih biskupija, rane su još duboke, kako one fizičke tako i duhovne. U razgovoru za Advocatu Croatiae govori o pastoralu u svojoj biskupiji, posebno o braniteljima, te aktualnim temama današnjega društva.

-- Oče biskupe, u Remetama, župi iz koje dolazim, prisutna je braniteljska populacija. S tim u vidu, prošle smo godine započeli s organiziranjem duhovnih obnova u vremenu korizme i došašća. Vaša biskupija je bila posebno zahvaćena ratom. Zajedno ste sa svojim župljanima bili prognanik. Prisutne su kod mnogih još uvijek ne samo tjelesne, nego duhovne i duševne rane. Kako u biskupiji nastojite liječiti sve te rane i tu prošlost koja nas stalno prati?

MONS. DR. VLADO KOŠIĆ: Rekao bih da je uvijek najvažnije govoriti istinu jer se danas pokušava prikazati Domovinski rat drugačije negoli se to dogodilo. Ja sam sa svojim župljanima također bio prognanik, imao sam izbjeglički karton, te dobro znam kakav je to bio rat i agresija. To je za mene najvažnije pitanje – pitanje istine! S braniteljima je potrebno raditi. Često se s njima susrećem: u Sisku, Petrinji, Glini... Potom se susrećem s postrojbama koje slave svoje obljetnice. Slavimo svetu misu, organiziramo tribine itd. Kao biskupija imamo povjerenika za naše hrvatske branitelje. Na osobit način on se druži s njima, organizira hodočašća kako bi se ispunila ta duhovna potreba za liječenjem duhovnih rana. S druge strane naše je društvo vrlo neobično. Nema tog nigdje na svijetu, da ljudi koji su poginuli ili koji su danas ratni invalidi naše društvo marginalizira, umjesto da im bude zahvalno. Zato i branitelji sve to osjećaju kao jednu veliku nepravdu. Zadaća Crkve je da to ispravimo, da uz njih stojimo i budemo im blizu.

Mnogo dijelova Sisačke biskupije bilo je okupirano, gledom na površinu to je bilo pola biskupije. Tu je stradalo puno ljudi, uništeno je mnogo imovine. Sve je trebalo obnavljati. I dok se sve to obnavlja također se i preko toga liječe rane, dok se promatra da nestaju one razrušene slike grada i sela. Te aktivnosti obnove jesu već dugo iza nas, ali u mnogim mjestima još se mogu vidjeti rane rata. Uz branitelje, potrebno je raditi i s prognanicima i izbjeglicama iz BIH koji su toliko zla prošli te i danas imaju svoje poteškoće. Važna je uključenost u

život župe, a u župi postoje mnoge manje zajednice, kao npr. molitvena. A molitva je veoma važna za zdravi duhovni život i za liječenje rana. Potrebno je pomoći da se svi aktivno uključe u nedjeljnu euharistiju i da se osjete aktivnim članovima zajednice.

»Mnogo dijelova Sisačke biskupije je bilo okupirano, gledom na površinu to je bilo pola biskupije. Tu je stradalo puno ljudi, uništeno je mnogo imovine. Sve je trebalo obnavljati. I dok se sve to obnavlja također se i preko toga liječe rane, dok se promatra da nestaju one razrušene slike grada i sela.«

Nisu svi odmah obdareni za sve

- Kako sposobiti današnje svećenike župnike da mogu raditi s braniteljskom populacijom?*

MONS. DR. VLADO KOŠIĆ: Sigurno je da nisu svi odmah obdareni za sve. Netko je možda više sposoban za pastoral bolesnika u bolnicama, ali nije toliko za pastoral branitelja i sl. Svi imamo te darove. Osjetljivost za bolesnike bi svaki župnik morao razvijati. Kod nas u biskupiji postoji služba povjerenika za branitelje koji sve koordinira s onima koji imaju afiniteta za takav

oblik služenja kako bi se u druženju s njima mogla u njih unositi duhovna dimenzija svega: molitvena, zatim pomoć da se ne izoliraju u sebe ili manje grupe. Svatko od njih ima svojih ožiljaka koje treba uočiti i pomoći im kroz vjeru, molitvu, euharistiju, kroz primanje sakramenata što sve učvršćuje u dobru.

»Susrećem branitelje, družim se s njima«

- *Zašto nema braniteljske populacije uključene u aktivnosti Crkve? Hrvatska Crkva spominje branitelje, ali što svećenici u svojim župama nude? Čini mi se da je prisutan jedan raskorak, puno je riječi, a malo konkretnih djelovanja.*

MONS. DR. VLADO KOŠIĆ: Ne bih se baš složio s time jer ja često na raznim župnim susretima susrećem branitelje, družim se s njima. A i dužnost nam je da ih se na takvima javnim događanjima uvijek apostrofira, osobito ako su branitelji vjernici, a većina jesu. Važno je da su članovi svojih župnih zajednica i da su u njima aktivno uključeni, ali uvijek ih je dobro istaknuti na javnim događanjima, kao što je npr. Dan branitelja grada Siska. Uvijek im se tada obraćam. Tako da oni jesu prisutni. No, treba i razumjeti tu manju prisutnost, ako je imao, da je braniteljima zbog svega prošloga iz rata mnogo teže komunicirati. Mnogi su također razočarani. Znamo da se poslije rata više od 2.500 branitelja ubilo. To je poražavajuća brojka. U ratu su branitelji pokazali veliko junaštvo, dali veliki doprinos obrani Domovine, a onda poslije rata u odnosu prema njima sve je išlo presporo, a često i posve krivo i mnogi su razočarani. I kada gledaju razna politička prepucavanja i političare koji bi se trebali žrtvovati za narod kao što su se oni žrtvovali da se oslobođi Domovina, a takvi slijede svoje interese. Zato je i prisutan taj jedan raskorak da se branitelji nalaze skoro kao u nekom getu. Ali ipak ne možemo reći da je to redovit slučaj. To su neki. Mislim da većina branitelja, oni koji žele biti aktivni, čine ono

što mogu da se aktivno uključe shvaćajući da borba nije završena. Jedna borba je završena oružjem, ali nije završena u jednom drugom smislu, u duhovnom nastojanju da se promiče dobro, da se ostvare nekakvi preduvjeti za normalan život, da se promiče optimizam, nada, da se tako zaustavi de-populacija što je osobito izraženo u ovome našemu kraju, da se pomogne mladim obiteljima da se ne iseljavaju, da se otvaraju nova radna mjesta...

U svemu tome važna je uloga župnika i svakog svećenika, da bude otvoren prema njima. Ja vjerujem da Bog svećenicima daje upravo tu profesionalnu milost. Kao što bračnim drugovima Bog daje roditeljsku milost, tako i svećenicima u onome što rade. Sve se razvija jer nisu svi lideri, nisu svi organizatori... ali malo pomalo život nas uči i ako smo spremni učiti, rastemo u toj širini duha da nikoga ne isključujemo, a osobito ne branitelje. Važno je da ih se podrži u dobrom inicijativama.

Treba imati osobnu komunikaciju

- Po Vama, kakav bi trebao biti župnik u današnjem svijetu brzih promjena, velikih količina informacija? A s druge strane, unatoč tehničkom napretku suočeni smo s čestim depresijama. Kako odgovoriti tim izazovima?*

MONS. DR. VLADO KOŠIĆ: Danas mnogi svećenici koriste tehnička pomagala, koriste se društvenim mrežama. To može biti dobro jer se lakše i brže prenose informacije. No, unatoč svemu tome može se biti osamljeni i depresivan. Sama komunikacija ne znači da je komunikacija dobra i kvalitetno uspostavljena. Imamo tzv. facebook prijatelje, može ih se imati tisuću, ali kako kaže Sirah, mnogo je poznanika, ali samo jedan je prijatelj. Treba imati osobnu komunikaciju i unutar nje imati hrabrosti otvarati se u povjerenju, prihvaćanju drugoga. Župnik u tome ima puno veću odgovornost jer on predvodi zajednicu i mora razvijati svoju komunikaciju sa svima. Po-

trebno je da ima sposobnosti i to ljudske. Dakle društvene mreže nisu dovoljne da se riješe neki problemi kod pojedinih osoba. U osobnom susretu se može darovati ljubaznost, vrijeme za čovjeka, samo tako se može posvetiti brigama i patnjama osoba. Zatim posjećivati slabe i imati tu jednu poniznost da se odbaci kušnja bahatosti. Papa Franjo ima hrabrost autokritike. On poziva da se pastiri stalno preispituju i obnavljaju, kako bi se mogao dati primjer milosrdne Božje ljubavi. Grijeh se treba osuđivati, ali grešnika i slaboga čovjeka trebamo pridizati.

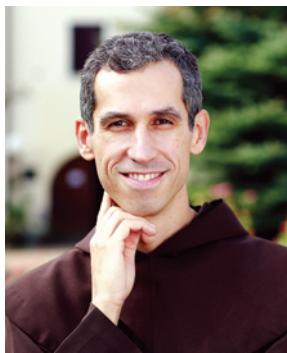
Marija je bila i ostaje uvijek jedno utočište

- Kao mariolog, a naše svetište posvećeno je Advocati Croatiae, Zagovornici Hrvatske, može li nam Marija biti primjer za današnje vrijeme?*

MONS. DR. VLADO KOŠIĆ: Marija je kao majka Sina Božjega ona kojoj se Crkva moli kao Bogorodici i Pomoćnici kršćanima. U našim svetištima imamo lijepo marijanske naslove, kao npr. u Remetama – Advocata Croatiae, Fidelissima Mater. Ti naslovi pokazuju da je Marija bila i ostaje uvijek jedno utočište, jedan primjer, kojoj mi možemo uvijek prići i koja nas razumije. Zato nam je pomoćnica, za naše kršćansko življenje. Pobožnost prema Mariji je, rekao bih, karakteristika katoličke duhovnosti baš hrvatskih vjernika. U tom smislu su među Hrvatima tolika marijanska svetišta. Ona je naša nacionalna vlastitost. To se ništa ne protivi katoličkoj vjeri jer i sami pape su prednjačili u pobožnosti Blaženoj Djevici Mariji. Sadašnji papa Franjo je nakon izbora prvo otišao u Santa Maria Maggiore i tamo na Marijin oltar odnio cvijeće. I papa Ivan Pavao II. bio je marijanski papa s motom – Totus Tuus – Sav tvoj. Naš kršćanski život je nezamisliv bez Marije koja je bila ponizna službenica i nama je potrebno slijediti je u poniznosti da baš poput nje Bogu služimo uvijek tražeći volju Božju.

Opraštanje i ljubav pobjeduju svako neprijateljstvo

- *Kada nas netko mrzi ili nas napada, zaboravljamo da ako uzvraćamo istom mjerom da postajemo isti kao i naš napadač jer u nas tada ulazi sva negativnost dotične osobe, a time i davao sve više uživa jer stvara nered.*

Autor:
o. Antonio
Mario Čirko

Živimo u vremenu koje je prepuno negativnih misli. Dovoljno je pratiti medije. Uglavnom vijest postaje važna samo ako se otkriju neki skandali, ako je netko razotkriven u svome sumnjivom ponašanju ili nešto treće što vuče za sobom senzacije. Također slušamo puno o ratovima, terorizmu, napadaju se kršćani, Katolička Crkva je predmet ismijavanja i mržnje... Uglavnom, razne ideologije žele u nas usaditi nemir i negativne osjećaje kako bi se sa što većim brojem ljudi moglo manipulirati. Osobito je tim sustavima stalo da kršćane, na poseban način iskrene vjernike, osvoje za sebe i polako u njima uništavaju vjeru. Očigledno je da je mržnja i neprijateljstvo postalo dio razmišljanja mnogih ljudi. U takvom svijetu teško je zadržati pozitivni stav i imati srce puno ljubavi. Svi smo naučeni reagirati na prvu. Ali kada nas netko mrzi ili nas napada, zaboravljamo da ako uzvraćamo istom mjerom da postajemo isti kao i naš napadač jer u nas tada ulazi sva negativnost dotične osobe, a time i davao sve više uživa jer stvara nered.

Što onda učiniti? Kako nas Isus uči? U evanđelju po Mateju (Mt 5, 38-48) Isus govori da ljubimo svoje neprijatelje i da se ne opiremo Zlome (usp. Mt 5, 39). Iako to zvuči nerazumljivo, Isus je jasan: »Jer ako ljubite one koji vas ljube, kakva li vam plaća? Zar to isto ne čine i carinici? I ako pozdravljate samo braću, što osobito činite? Zar to isto ne čine i pogani?« (Mt 5, 46-47). Priznajmo sami koliko nam se puta dogodilo da smo znali agresivno, neprijateljski

nastupiti, a onda nam je poslije bilo žao što smo krivo postupili. Kada darujemo ljubav, zao čovjek ne može dugo opstati. Iskrena, ona Isusova ljubav je najmoćnije oružje. Ako živimo po strastima samo nastaje zlo. Tu ne nastaju nikakve radosti. U nama mogu postojati borbe. Ali ako se borimo da u nama prevlada Isus i onda ako i padнемo, Isus je tu da nas podigne.

Sjetimo se našega Gospodina koji se nalazi na križu. On je sav u patnji, na sebe je preuzeo svu mržnju svijeta, sve nepravde. Njegovi ga ljuti neprijatelji prokljuju, psuju i pljuju. Ali što Isus čini? On moli za njih: »Oče oprosti im jer ne znaju što čine« (Lk 23, 34). Dakle, Isus ne govorи: »Oče oprosti im, ali im nemoj zaboraviti što su mi učinili«. Vidimo kako to ne ide skupa. Zato je tako jadan i već otrcan izraz koji se često upotrebljava: »Opraštam ti, ali ne zaboravljam.« Kako je to krivo. To nije nikako kršćanska misao. Ako kažemo da smo oprostili, a u nama je i dalje negativan stav prema osobi, to onda nije oproštenje, to je glumatanje.

Druga stvar je ako kažemo: »Opraštam Gospodine, ali borim se, nikako mi ne ide da zaboravim. Pomogni mi.« I tu ulazi i milost. Bez Boga je jako teško da nam se iscijele rane koje su nam drugi nanijeli, bez Boga se to ne može dogoditi. Znate, kada je naša molitva istinita, a nije prenemaganje, onda se događa: Isus nam daje milost da više ne mrzimo i da možemo oprostiti; zatim nas iscijeljuje i daje mir; na kraju daje milost da se čovjek jednostavno više ne sjeca lošeg događaja koji mu se dogodio s

»Mogu onako iskreno reći da sam se i ja, čak i kao svećenik borio i borim s oprštanjem. I mene su neke osobe ranile, ali sam naučio sve te osobe blagoslivljati. I danas u sebi osjećam mir u odnosu prema njima, nikakve negativne osjećaje nemam. Ali to je Božje djelo u meni. Isusu je trebalo vremena da me pročisti i ozdravi od neopraštanja. No, potrebno je otvoriti se milosti, bez obzira koliko nam razum govorio suprotno da vratimo oko za oko, zub za zub. Kršćanstvo i odnos s Bogom i čovjekom je puno dublje, nešto puno plemenitije i blagoslovljjenije. Isus sve opričava.«

nekim koji mu je učinio zlo. Čini mu se kao da je to davna prošlost, čijih se detalja više niti ne sjeća i nema potrebe se prisjećati. Zato se i počinje ljubiti Isusovim srcem.

Mogu onako iskreno reći da sam se i ja, čak i kao svećenik borio i borim se opraštanjem. I mene su neke osobe ranile, ali sam naučio sve te osobe blagoslivljati. I danas u sebi osjećam mir u odnosu prema njima, nikakve negativne osjećaje nemam. Ali to je Božje djelo u meni. Isusu je trebalo vremena da me pročisti i ozdravi od neopraštanja. No, potrebno je otvoriti se milosti, bez obzira koliko nam razum govorio suprotno da vratimo oko za oko, Zub za Zub.

Kršćanstvo i odnos s Bogom i čovjekom je puno dublje, nešto puno plemenitije i blagoslovljjenije. Isus sve opršta. Ne optužuje Petra koji ga je izdao, nego ga izgrađuje još više u ljubavi. Tu Božju milosrdnu ljubav nećemo nikada razumjeti. I nije važno da li ju razumijemo, nego je temelj svega da čeznemo i idemo Isusovim putem.

Nalazimo se u uskrsnom vremenu. Zato kad idemo na liturgijsko slavlje, prije nego što dođemo do pretvorbe u misi, prije nego što Isus pod prilikama kruha i vina postane nazočan među nama, u svojme srcu pogledajmo vlastitu nutrinu da li u nama vladaju negativni osjećaji, mržnja, nepraštanje ili se trudimo svaki dan živjeti po Isusovim savjetima koji donose vječnu radost? Važno je uvijek prepoznati istinu o sebi kako bi se mogli početi mijenjati. Neka nam ljubav Uskrsloga Gospodina uvijek bude na poticaj i na ohrabrenje.

PRIČA O OPRAŠTANJU

Stari je mudri Indijanac davao savjete mladićima svojega plemena: »Kad se jako srdiš na nekoga koji te smrtno uvrijedio i odlučiš dignuti ruku na njega, prije nego to učiniš, napuni dobro svoju lulu i sjedni. Kad ispuštiš prvu lulu, primijetit ćeš da je smrt prejaka kazna za počinjenu uvredu.

Tada će ti se učiniti dovoljnim
da pljuneš u neprijatelja.
No, prije toga sjedni, napuni
ponovno lulu duhanom i
propušti je do kraja.
Osjetit ćeš kako je pljuvanje
pretjerano, pa će ti biti dovoljno
reći nekoliko oštih riječi
prije kora.

Dobro, to nije puno, ali i prije
toga uzmi još jednom lulu u usta
i kad je dovršiš, osjetit ćeš kako
je najbolje otići i pomiriti se s
onim čovjekom.«
(iz Priče o pahuljici – Ljudevit
Anton Maračić)

Tko je nama sveti Josip?

- Čini se da je sveti Josip, koji nad nama bdije stoljećima, prilično strpljiv s Hrvatima. Baš kao što je bio strpljiv i ponizan za života, kad je odigrao značajnu ulogu u povijesti spasenja, kao ključna zemaljska potpora Blaženoj Djevici Mariji u najizazovnijim trenucima njezina zemaljskog života i Isusu u njegovu odrastanju.

Autor:
dr. sc. Božo
Skoko

Ove godine navršava se 330 godina otkako je hrvatski narod za svoga nebeskog zaštitnika izabrao svetog Josipa. Iako je riječ o značajnoj obljetnici, a zagrebački nadbiskup je proglašio i godinu svetog Josipa, zasad u hrvatskoj političkoj javnosti o njezinu obilježavanju nema ni riječi. A kad bismo sporadično anketirali hrvatske građane s pitanjem znaju li tko je naš nebeski zaštitnik sigurno bi poznавanje te činjenice bilo prilično porazno. Istodobno bi čak i među našim vjernicima teško bilo pronaći nekoga tko ne zna da je primjerice sveti Patrik zaštitnik zelene Irske.

Čini se da je sveti Josip, koji nad nama bdije stoljećima, prilično strpljiv s Hrvatima. Baš kao što je bio strpljiv i ponizan za života, kad je odigrao značajnu ulogu u povijesti spasenja, kao ključna zemaljska potpora Blaženoj Djevici Mariji u najizazovnijim trenucima njezina zemaljskog života i Isusu u njegovu odrastanju.

Zašto ne slavimo više svoga zaštitnika?

Premalo poznajemo i štujemo svetog Josipa. Premalo mu zahvaljujemo i slavimo ga, kao što primjerice svoga zaštitnika svetog Patrika slave Irci, Rusi svetog Nikolu ili Englezi svetog Juraja. Mnogi među nama ne znaju da se nacionalno svetište svetog Josipa nalazi u Karlovcu, gradu na četiri rijeke, iako je desetljećima središte i susretište mnogobrojnih hodočasnika iz Hrvatske i inozemstva. Pišući o zajedništvu Hrvata i svetog Josipa moramo se vratiti u daleku 1867., kad je Hrvatski sabor na svom zasjedanju, održanom 9. i 10. lipnja, jednoglasnom odlukom »svih redova i staleža« proglašio svetog Josipa zaštitnikom Hrvatskog kraljevstva. Kako hrvatskog kraljevstva nema već dugo, svima je bilo jasno da se odluka odnosi na sve oblike hrvatske države. No, kako bi bili sigurni da je ta odluka još na snazi, hrvatski biskupi su na svom zasjedanju u Splitu 1972. potvrdili »da je ta odluka i sada na snazi, jer Sabor nije imao u vidu apstraktno hrvatsko kraljev-

---

»I upravo u izboru svetog Josipa za zaštitnika opet vidimo ljubav prema Mariji, čiji je bio zaručnik. Zato bi, baš zbog te povezanosti i ljubavi, ove godine mogli značajnije nego inače doživjeti našeg nebeskog zaštitnika i dodatno mu se preporučiti. Ipak on, uz Mariju, nad nama i službeno bdije 330 godina.«

Zašto nema prepoznatljive proslave?

stvo, nego hrvatski narod, koji nadživljuje sve peripetije oko suvereniteta...«. Stvaranjem hrvatske države, saborski zastupnici su se prisjetili tog obećanja, odnosno zavjeta, pa su htjeli na dostojan način obilježiti ovu posebnu vezu hrvatskog naroda i njihova nebeskog zaštitnika. Tako je, kao trajan spomen na povijesnu odluku, 2008. na ulazu u Hrvatski sabor postavljen reljef svetog Josipa, rad kipara Šime Vulasa.

Hrvati jedva i spominju svetog Josipa

Međutim, za razliku od spomenute Irske, blagdan svetog Josipa u Hrvatskoj nažalost nikada nije zaživio kao narodni blagdan, odnosno praznik koji će na dostojan način obilježiti državne institucije. U Irskoj je, podsjetimo, Dan svetog Patrika stoljećima bio isključivo vjerska svetkovina, koju su više slavili irski iseljenici u Americi, nego Irci doma. Dapače, do 1970. irski zakoni su zabranjivali ugostiteljskim objektima da rade na taj blagdan. Međutim, sve se promjenilo 1995., kad je irska vlada započela kampanju da se Dan svetog Patrika raskošnije slavi te iskoristi kao brend za jačanje turizma i promociju Irske. Posljednjih dvadesetak godina, Festival svetog Patrika, koji se održava u Dublinu posjeti više od milijun ljudi, a najpoznatiji irski blagdan slavi se u cijelom svijetu. U Chicagu se rijeke boje u zeleno, a najveća irska parada na svijetu održava se u New Yorku. Postoji izreka koja kaže da smo »svi Irci na Dan svetog Patrika«, jer je ovaj blagdan iz lokalne tradicije prerastao u globalni događaj. I u Zagrebu se već tradicionalno slavi sveti Patrik koncertima, tulumima i paradama. I kod nas dame oblače zeleno i toči se zeleno pivo. Mogli bismo reći da su Irci pretjerali i potpuno se udaljili od vjerskog obilježavanja svetkovine svoga nebeskog zaštitnika, odnosno da su previše iskomercijalizirali blagdan svetog Patrika. Međutim, Hrvati su otišli u krajnost pa jedva i spominju svetog Josipa na njegov blagdan. To jest realna opasnost, budući da je tanka granica između popularizacije i banalizacije. Ali uz mudro obilježavanje, to je očito i način da svoje vrijednosti i običaje nametnu svijetu.

Možda bi nam isprika mogla biti da je sveti Patrik živio i djelovao u Irskoj (legenda kaže da je s otoka protjerao zmije), pa su oni emocionalno vezani uz njega, dok je sveti Josip samo naš nebeski zagovornik, budući da nema izravne veze s Hrvatima. Moguće je da ima istine u tome, ali imamo mi i svetaca rođenih na našim prostorima i naše krvi, a i onih iz daleka koji počivaju u našim crkvama, pa svejedno ih baš ne slavimo. Uostalom, sveti Jeronim koji je preveo Bibliju naš je Dalmatinac, mučenik Nikola Tavelić prvi je hrvatski svetac, a sveti Šimun, koji je vlastitim rukama držao novorođenog Isusa, mumificiran počiva u Zadru u zlatnoj škrinji, najvrednijem djelu srednjevjekovne zlatarske umjetnosti u Hrvatskoj... A koliko naših sugrađana izvan Zadra to zna!?

Doduše, treba priznati da na lokalnim razinama imamo mi velebnih proslava, koje privlače, ne samo vjernike već i turiste. Primjerice, Splićani ponosno slave svetog Dujma, a cijeli Dubrovnik živi za Festu svetog Vlaha, koja je uvrštena i pod UNESCO-vu zaštitu. Posljednjih godina sve glasnije slavimo obljetnicu smrti - 10. veljače budućeg hrvatskog sveca blaženog Alojzija Stepinca, kao simbola hrvatskog stradanja u različitim totalističkim režimima te odanosti Bogu i Crkvi. Međutim, Hrvatska nema »narodne« proslave svojih nebeskih zaštitnika na nacionalnoj razini. Jedini izuzetak i nacionalni konsenzus jest obilježavanje blagdana Velike Gospe. Na taj blagdan vlada posebno molitveno i emotivno ozračje. Svima je jasno što slavimo. A i država je taj blagdan proglašila nacionalnim praznikom. Blagdan Velike Gospe u hrvatskom narodu ne može proći nezapaženo. To uočavaju i stranci, koji se pridružuju kolonama hodočasnika u naše svetište u Rematama, Mariju Bistrigu, Sinj, Međugorje, Trsat... Uostalom, ako je sveti Josip zaštitnik Hrvatske i Marija je Kraljica Hrvata, Najvjernija odvjetnica Hrvatske... I upravo u izboru svetog Josipa za zaštitnika opet vidimo ljubav prema Mariji, čiji je bio zaručnik. Zato bi, baš zbog te povezanosti i ljubavi, ove godine mogli značajnije nego inače doživjeti našeg nebeskog zaštitnika i dodatno mu se preporučiti. Ipak on, uz Mariju, nad nama i službeno bdi 330 godina.

ZBORNIK RADOVA I KNJIGA O. VJENCESLAVA MIHETECA

»Hrabro naprijed, dobri i dragi ljudi«

- *Svetište nikada nije prazno, tu se uvijek moli, jer u Remete se ide »kad čovjek osjeti da mu je potrebno dušu otvoriti«*

O drugoj obljetnici smrti o. Vjenceslava Miheteca u nedjelju, 12. veljače u svetištu Majke Božje Remetske u Remetama predstavljene su dvije nove knjige »Karmelskih izdanja«. Riječ je o Zborniku radova u povodu 200. obljetnice utemeljenja župe Uznesenja Blažene Djevice Marije u Remetama: 1812.-2012. »Pod okriljem Majke Božje Remetske«, te knjizi o. Vjenceslava Miheteca »Hrabro naprijed, dobri i dragi ljudi. Radosna vijest oca Vjenceslava«.

Uvodeći u program predstavljanja riječima o. Vjenceslava Miheteca, voditeljica Tanja Popec rekla je: »O drugoj obljetnici svoje smrti pozvao nas je večeras na slavlje euharistijskoga Isusa, u molitvi Njegovoj Majci i naše međusobno zajedništvo kako bismo s njim iščitavali bilješke Božje dobrote koja ovaj naš svijet čini vrijednim«. Bila je to prigoda čuti i snimku na kojoj o. Vjenceslav »vodi« kroz remetsko svetište. Ponovno se moglo čuti niz zanimljivosti, pa tako i ona da je ovo svetište namijenjeno za tihu molitvu. No, svetište

nikada nije prazno, tu se uvijek moli, jer u Remete se ide »kad čovjek osjeti da mu je potrebno dušu otvoriti«.

Glavni urednik »Karmelskih izdaja« prof. dr. Jure Zečević, OCD, izrekao je zahvalu sučlanovima uredništva Zbornika »Pod okriljem Majke Božje Remetske« dr. Domagoju Novoselu, dr. Antoniju-Mariju Čirku i Vladi Čuturi. Zahvalio je i autorima priloga Rudolfu Grulichu, Miji Korade, Đurđici Miškulin, Stipi Kutleši, Josipu Dadiću, Domagoju Novoselu, Luciji Krpan i Martini Novosel, Zlatku Šušniću, Brankici Hercigonja, Jadranksi Bizjak Igrec, Borisu Mašiću, Ivanu Paviću i Vladi Čuturi. Naglasio je da su uz njihove rade u zborniku objavljena još dva rada o. Vjenceslava Miheteca i njegov rad te pjesme »Remete« Dragutina Domjanića, »Remetskoj Čudotvorki« Teofila Harapina i »Molitva Majci Božjoj Remetskoj« sluge Božjega kardinala Franje Kuharića.

Nadalje, zahvalu je izrekao Teodori Živković, članici Karmelskoga svjetovnog reda koja je izabrala tekstove i uredila knjigu o. Vjenceslava, te sučlanovima uredništva Zdenki Broz, članici Karmelskoga svjetovnog reda, o. Srećku Rimcu i o. Dariju Tokiću.

Osvješćujući povezanost Remeta i remetskog svetišta, dr. Zečević pročitao je odlomak iz uvodnika Zbornika, koji ukazuje na kulturni i društveni život prigorskoga podneblja pod okriljem i u ozračju Majke Božje Remetske. »Predajemo vam sa zadovoljstvom ove dvije knjige na čitanje, možeći Gospodina da svi po njihovim poukama i porukama, iskusimo Božji blagoslov i pomoći u izgradnji naših duhovnih profila« rekao je Zečević.

Domagoj Novosel je, govoreći o samom zborniku, rekao kako je prije godinu dana na predstavljanju prve knjige o. Vjenceslava predloženo da se objavi zbornik što je bila njegova velika želja. »Vjerujem da su svi autori pri pisanju svojih tekstova osjetili Slavekove molitve, a sam zbornik je na neki način njegovih ruku djelo« rekao je te naglasio kako zbornik nema samo povijesni karakter jer su u njemu radovi i pedagoga, filozofa, sociolo-

ga, lingvista, geografa. A svima zajedničko je da se u radovima mogu spoznati Remete.

Predstavljajući knjigu »Hrabro naprijed, dobri i dragi ljudi« Teodora Živković pročitala je odlomak kako bi dočarala ljepotu i jednostavnost kojom je o. Vjenceslav tumačio, tj. razlomio Riječ Božju kako bi ju vjernici lakše mogli živjeti u svagdanjem životu.

»Njegov dar tumačenja Svetoga pisma stvara u nama žeđ za Bogom i želju da stvarno jedni drugima budemo dobri. Kroz cijelu knjigu nas ohrabruje, donosi radost i pogled nam upravlja prema Isusu i Mariji. Govorio je: 'U Isusa budite zagledani, Njega primite u svoj dom. Zar ne vidite da vam ga Marija s oltara pruža'. U ovoj knjizi sakupljene su Slavekove propovijedi koje su upute za naš svagdanji život prema Božjoj riječi. Moli nas da jedni drugima budemo dobri, i posebno nam stavlja na srce da molimo za svoje svećenike« rekla je Teodora Živković.

Na kraju predstavljanja okupljenima se obratio i remetski župnik o. Antonio-Mario Čirko, rekavši kako ovakvi događaji pokazuju »ljepotu riječi koje čovjek izriče iz svoje nutrine. Takve riječi su veliko bogatstvo i vrijedi ih čuvati. Vjerujem da će Zbornik i nova knjiga o. Slaveka biti na korist i blagoslov ne samo nama, nego i generacijama koje dolaze nakon nas«.

Predstavljanju knjiga su uz mnogobrojne župljane nazочili i brat o. Vjenceslava s obitelji, karmelićani predvođeni provincijalom o. Srećkom Rimcem, predsjednik Gradske skupštine Grada Zagreba Andrija Mikulić, izaslanik zagrebačkog gradonačelnika Stipe Zeba, predsjednik Gradske četvrti Maksimir Stanko Gačić i autori čiji su radovi objavljeni u zborniku.

Marijanskim pjesmama predstavljanje je obogatio zbor župe Remete pod vodstvom Tomislava Habulina.

Primjerom pokazivao kako se i na koji način gradi i voli Hrvatska

- *Na području župe na Bukovcu 11. veljače na dvogodišnjicu smrti o. Vjenceslava Miheteca otkriveno mu je spomen-obilježje, a istodobno je u planu imenovati njegovim imenom park koji se nalazi ispred Vatrogasnoga doma. U nazočnosti brojnih župljana, gradonačelnika Grada Zagreba Milana Bandića, predsjednika gradske četvrti Maksimir Stanka Gačića te drugih dužnosnika, spomenik je blagoslovio karmelski provincijal o. Srećko Rimac.*

Idejni začetnik i voditelj cijele akcije Željko Rusan obraćajući se nazočnima kazao je: »Dobri i dragi ljudi«, ovim prepoznatljivim riječima, po-knjnog nam našeg oca Slaveka, kako smo ga mi njegovi susjedi i pri-jatelji od milja zvali, obraćam se Vama ovdje nazočnima koji i dvije godine nakon njegove smrti njegujete sjećanja i uspomene na njegov lik, njegovo djelo i nje-govo postojanje u našoj sredini.

Nas nekolicina njegovih susjeda i prija-telja s rodnog Bukovca nakon njegovog pokopa pokrenuli smo inicija-tivu i čvrsto odlučili da trajno obilježimo nje-gov život, lik i djelo te njegovo poslanje u na-šoj sredini. Da ne bi bio samo u našim mislima i sjećanjima, odlučili smo sagraditi ovo spomen-obilježje s njegovim li-

kom, kojeg ćemo ovdje danas otkriti i bla-gosloviti. Želja nam je bila da nam naš otac Slavek ostane u našoj sredini, kako bi naše buduće generacije bile upoznate s njego-

Autorica:
Željka Kadić

vim poslanjem i djelima koja je činio za svog života, a na čest naše župe i cijelog prigorskog nam kraja, kojeg je neizmjerno poštivao i punim srcem volio.

Posebno je volio i za njih se Bogu molio, hrvatske branitelje, koji su temelj hrvatske samostalnosti. Na sebi svojstven način cijenio je i volio autohtono i došlačko stanovništvo u našoj zajednici i svojim je primjerom pokazivao kako se i na koji način gradi i voli Hrvatska. To je bio naš otac Slavek.

Imali smo sreću da se u neposrednoj blizini njegove rodne kuće nalazi ovaj prostor gdje se sada svi nalazimo. Taj prostor u prošlosti je pripadao prvostolnom Kapitolu, a danas je u vlasništvu DVD-a Bukovac te se oko njega vodio spor po pitanju vlasništva.

S našom inicijativom najprije smo upoznali njegovu braću karmelićane u Remetama, zatim gradsku četvrt Maksimir, prvostolni Kaptol te članove DVD-a Bukovac. Od svih smo dobili bezrezervnu podršku da taj naš projekt u potpunosti i realiziramo.

Ovom prilikom moramo posebno istaknuti i veliku hvalu iskazati gradskoj četvrti Maksimir, na čelu koje se nalazi gospodin Stanko Gačić, koji je također bezrezervno podržao našu inicijativu i finansijskim sredstvima gradske četvrti omogućio realizaciju naših zamisli.

Ujedno zahvaljujemo Prvostolnom Kaptolu i gospodinu kancelaru Stjepanu Večkoviću koji su također dali svoju privolu da se ovaj prostor namjeni ocu Slaveku.

Također, moramo napomenuti da su se i naši vatrogasci pozitivno očitovali o ovom projektu.

Veliko hvala i svima Vama koji ste svojim donacijama pripomogli da sagradimo i postavimo ovo spomen-obilježje na ovom prostoru, kako bi zauvijek ostao u našoj sredini.

Posebnu zahvalu iskazujemo članovima KUD-a Bukovec s Bukovca, KUD-u Frankopan iz Remeta, HPD-u Podgorac iz Gračana te crkvenom zboru BDM Remetske koji će svojim pjesmama i glazbom uveličati ovu našu, za nas Bukovčane, veličanstvenu svečanost.

S osobitim štovanjem, zahvaljujemo svima Vama koji ste ovoj svečanosti pristupili u narodnim nošnjama za koje je naš otac Slavek bio posebno emotivno vezan.

Od vaših prikupljenih sredstava za izradu ovog spomen-obilježja preostalo je još dovoljno novca za skromni domjenak nakon svečanog otkrivanja i blagoslova ovog spomen-obilježja.

I na kraju, još jedna poznata Slavekova rečenica: SVE NEKA VAS BLAGOSLOVI SVEVIŠNJI, AMEN!

GOVOR PROVINCIJALA O. SREĆKA RIMCA

Prigorski kraj duboko je nosio u svome srcu

Na ulaznim vratima remetskog svetišta nalaze se uklesane u kamenu riječi: »STRUCTURAM HANC PIETAS MARIANA CIRCUMDUXIT« - »Zdanje ovo podigla je Marijanska pobožnost« Stojimo ovdje pred spomenikom o. Vjenceslavu od Majke Božje Remetske i mogli bismo izreći riječi slične onima zapisanim na ulazu u remetsko svetište. Ovo spomen-obilježje podiglo je poštovanje i ljubav prema o. Vjenceslavu od Majke Božje Remetske. I nas braću karmelićane to osobito raduje jer je inicijativa došla upravo od župljana, od naroda i od gradskih vlasti.

Bog je čovjeka stvorio od praha zemaljskog i čovjek je prah i u prah se i vraća.

Prof. Ivan Golub je rekao da je Bog stvorio čovjeka upravo od one zemlje gdje je rođen. Bog je o. Vjenceslava stvorio od zemlje s Bukovca, od zemlje Remetske. Stvoren od zemlje s Bukovca nosio je prezime Mihetec jer Miheci su s Bukovca. Prigorski kraj duboko je nosio u svome srcu. Bog ga je pozvao u karmelićane koji su iz Sombora došli u Remete. I u Karmelu on nosi ime o. Vjenceslav od Majke Božje Remetske. Ime na jedan način određuje čovjeka. Majka Božja Remetska bila je dio Vjenceslavovog bića. Kao sin Remeta i Karmela o. Slavek je posebno štovao Mariju tako da sigurno nije slučajno da se otkrivanje i blagoslov spomen-obilježja događa upravo na blagdan Gospe Lurdske.

Ovo je sigurno ogromna radost za obitelj Mihetec, Igrec i ostale Bukovčane i obitelji iz Remeta jer o. Vjenceslav je stvoren iz iste zemlje iz koje je Bog i vas stvorio, ali ovo je sigurno i ogromna radost i za nas braću karmelićane. O. Vjenceslav je po naravi, po rođenju, Bukovčanin i Remećanin, ali po milosti poziva je sin Marijinog Reda Karmela i sve ono što je ostvario, ostvario je kao karmeličanin. Kao dječak i kao mladić primio je odgoj u roditeljskom domu i sigurno da tome jako puno duguje, ali sigurno je da jako puno duguje i odgoju i svojim odgojiteljima u Karmelu. Kao redovnik bio je odgojitelj bogoslova, župnik, provincijal, predsjednik Konferencije Viših redovničkih poglavara, voditelj duhovnih vježbi, pučkih misija, isповједnik, duhovni vođa redovnicama, redovnicima, bogoslovima, svećenicima, poznavalac umjetnosti, povijesti, glazbenik i pisac. Izdano je već više njegovih knjiga, a njegov osobiti doprinos je što je na sebi svojstven način opisao povijest duhovnosti Prigorja.

Zahvaljujem u ime Hrvatske karmelske provincije inicijatoru g. Željku Rusanu, gosp. Stanku Gačiću, predsjedniku gradske četvrti Maksimir, kao i svima onima koji ste na bilo koji način doprinijeli podizanju ovog spomen obilježja.

Zahvaljujući dragome Bogu za dar o. Vjenceslava zazvat ćemo Božji blagoslov kako bi svi oni koji pohode ovo mjesto mogli uistinu biti dobri jedni prema drugima onako kako je nama dobar Bog.

ŽUPNIK O. ANTONIO-MARIO ČIRKO

Bio je povezan sa svakodnevnim čovjekom

U ovome posebnom trenutku za ovaj naš kraj i za našu župu, želim vam kao župnik progovoriti o čovjeku koji je uza svoje mnoge službe kojemu su mu kao svećeniku i redovniku bile povjerene, osobito će duboko unići u naša srca u svojoj župničkoj službi i kao upravitelj svetišta.

O. Vjenceslav je svojim služenjem visoko postavio ljestvicu župničke službe. On je bio čovjek koji je disao zajedno sa svojim župljanima pokazujući da župnik treba živjeti sa svojim narodom i za narod. Zato je bio povezan sa svakodnevnim čovjekom. Nije se vodio interesima, nego ljubavlju i nadahnućima srca. Zbog toga je iza njega ostala jedna praznina koju mogu ostaviti samo one osobe kojima je na prvome mjestu bio Bog i čovjek. Spomen-obilježje koje danas otvaramo nije izgrađeno da bude samo sjećanje, nego i zadatak.

Zato s ovoga mjesta vidim nadahnuće da ljubav o. Vjenceslava prema Hrvatskoj i ovome našemu kraju, nastavimo kao župa radom na našem međusobnom zajedništvu. Potrebno je da budemo zajednica koja zajedno sa svojim župnikom prepoznaće bližnjega u potrebi, da dijelimo radošti i žalosti naših obitelji, da budemo blizu bolesnicima i svima nemoćnim, da ne zaboravimo naše hrvatske branitelje i tolike obespravljenje. Da budemo glas istine i da ne šutimo pred nepravdom, nego da poput Isusa, kojega je o. Vjenceslav svaki dan susretao u molitvi, budemo spremni svjedočiti ljubav i zajedništvo na kojemu je naš o. Vjenceslav radio.

To neka bude poruka za sve nas i našu župnu zajednicu. Kao remetski župnik zahvaljujem svima koji ste danas ovdje došli kako bi pokazali poštovanje i Bogu zahvalili na našem Slaveku. Hvala još jednom.

Dvije godine ranije

12.02.2015. vraćam se s posla, a susjeda Smiljana prelazi cestu i u suzama mi govori – otišel nam je Slavek, daj i tati javi, svaki je dan pital za njega. Krenu suze i meni, zovem tatu i javljam mu tu tužnu vijest. Na prvu čujem da ga je strefilo – jako. Otišao je njegov prijatelj za kojeg ga vežu najdublji i najljepši doživljaji iz djetinjstva i mladenaštva. U danima prije te vijesti, dok je ležao u bolnici, svi smo se skup molili da i u ovom slučaju bude volja Njegova - da nam ga vrne k nam tu dol ili da si ga zeme k sebi gor ak On to oče. I znamo svi da ga je dragi Bogeck k sebi zel jer je on tak štel, ali ipak onak ljudski osjećamo da nam fali - njegove tople riječi kojima je nas i naše uvijek pozdravljal gdje god bi se sreli, na dolasku i odlasku iz crkve, njegove propovjedi koje su često u nama budile neke skrivene osjećaje i koje su nam dale misliti, njegovi vjeronauci kojima nam je približavao vjeru i Boga »spuštao» tu k nama u svaki naš dan, njegova predavanja o kraju i zavičaju, njegova ljubav i toplina, ljudska blizina, prijateljstvo prema svima – velikima, malima, domaćima, stranima, »dotepercima», »poremećenima» - jednostavno ljudima.

Otišel je naš Slavek ...

Ispratili smo ga na vječni počinak – veličanstveno, ali dostojanstveno. Remete su tog dana bile preplavljenе ljudima koji su ga željeli ispratiti. Postajemo još svjesniji traga koji je ostavio ne samo tu u uskom zavičaju, nego u cijelom kraju, zemlji, pa čak i šire.

I onda tati sine da bi bilo krasno kad bi mu se i onak zemaljski malo odužili i tu gdi se rodil po njemu nazvali recimo dječji park na

ulazu u nekadašnji Letrščak (danas IX. Bukovački ogrank) i metnuli kakvo obilježje. Pa je tu ideju malo preispital s Bukovčanima – starima i novima. I svima se ideja svidjela, pa su se dogovorili da ju preispitaju i šire. Podržala su je i subraća karmelićani. Svesrdnu podršku dala je i gradska četvrt Maksimir koja je čak cijelu priču i proširila. Naime, g. Stanko Gačić predložio je da se uredi cijeli prostor ispred Vatrogasnog doma koji je ionako trenutačno bio zapušten i u sklopu toga postavi spomen obilježje. To je priči dalo novi smjer i zamah. Prostor je osmišljen dijelom kao parkirališni, dijelom kao spomen područje i dijelom kao prošireno dječje igralište (ovo je jedino ostalo za drugu fazu izvedbe). Razriješeni su i vlasnički odnosi i pomalo se krenulo u realizaciju. Gradska četvrt financirala je i realizirala radove oko uređenja cijelog tog prostora, a samo spomen obilježje financirali su mještani svojim novčanim prilozima.

I tako je Božjom pomoći 11.02.2017., na uočnicu dvogodišnjice smrti, na Letrščaku na Bukovcu di se i rodil otkriveno spomen obilježje našem Slaveku – ocu karmelićaninu, ljubitelju zemlje i roda, vjernom štovatelju dragoga Boga.

Iako je dan bio poprilično hladan u velikom se broju okupilo staro i mlado, domaći i »dotepeci« - i uz prigodnu pjesmu naših najbližih prigorskih KUD-ova i župnog zbora, koji su svojim nošnjama krasno zašarenili tmurni dan, uz pozdrave i zahvale upućene od strane inicijativnog odbora, gradonačelnika Milana Bandića, predsjednika Gradske skupštine Andrije Mikulića, predsjednika gradske četvrti Maksimir Stanka Gačića, te župnika i karmelićanskog provincijala - otkriveno je i blagoslovljeno spomen obilježje našem dragom Slaveku. Samo otkrivanje bilo je povjerenio njegovim malenim nećacima i nećakinjama u drugom koljenu koji su to »odradili« na prekrasan dječji spontani način što je kod mnogih nazočnih izmamilo i koju dodatnu suzu.

I sad nam ono стоји ту kao podsjetnik na njega, ali i na to da se dobri ljudi velika srca rađaju svuda i možda baš ono bude poticaj kojem novom duhovnom zvanju u našoj sredini dok na klupi pred ovim spomenikom bude prebirao u svom srcu riječi koje je od njega čuo ili pročitao u kojoj od njegovih knjiga...

PROMOCIJA KNJIGE: »OTAJSTVOM DJETINJSTVA ISUSOVA DO MISTIKE«

Sabrani tekstovi iz ZVONIK-a

Na svetkovinu sv. Josipa, 19. ožujka, povodom Dana Hrvatske karmelske provincije sv. Oca Josipa, večernjom misom koju je predslavio provincijal o. Srećko Rimac, predstavljena je knjiga o. Ante Stantića, dugogodišnjeg vicepostulatora kauze sluge Božjega oca Gerarda Tome Stantića pod naslovom: »Otajstvom djetinjstva Isusova do mistike«. Knjigu je predstavila Katarina Čeliković sa svojim suprugom gosp. Ervinom iz Subotice. U knjizi su sabrani tekstovi koje je o. Ante Stantić objavljivao u katoličkom mjeseca ZVONIK iz Subotice, od ožujka 1996. do ožujka 2013. godine. Knjiga predstavlja duhovnu riznicu iz koje se crpe poruke u pisanoj ostavštini i čitaju znakovi svetosti našega sluge Božjega, karmelićanina o. Gerarda Tome Stantića.

o. Mato Miloš, OCD, vicepostulator

POZNATI ZAGREPČANI I CRKVA U REMETAMA

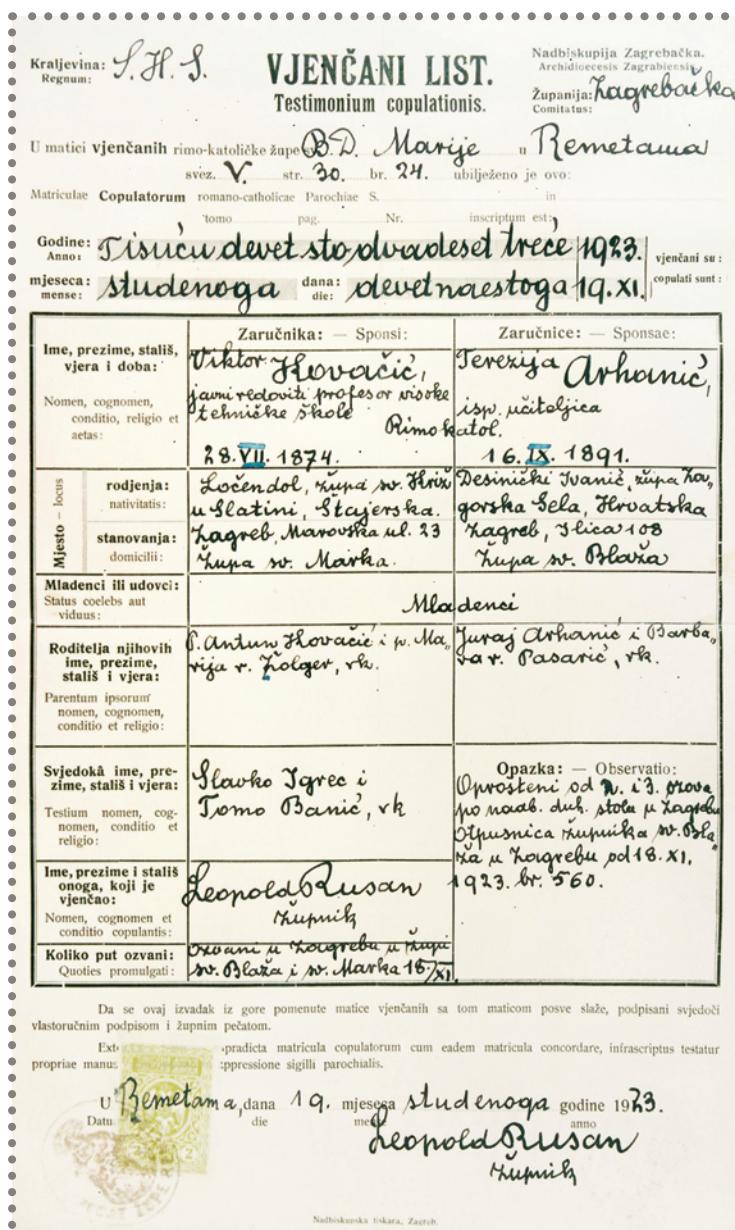
Viktor Kovačić izabrao proštenjarsko svetište

Arhitekt i urbanist Viktor Kovačić začetnik je hrvatske moderne arhitekture, a po njegovim je nacrtima 1912. godine započela gradnja crkve sv. Blaža u Zagrebu. Poznati arhitekt vjenčao se 1923. godine u Remetama, što je spomenuto u jednoj televizijskoj emisiji, a o tom događaju povjesničar Krešimir Galović piše: »Kovačićev životni put i profesionalizam bio je često na rubu. U jednom se trenutku učinilo da se Kovačićev život stabilizira. Naime, krajem godine iznenada se oženio sa sedamnaest godina mlađom učiteljicom Terezijom Arhanić. Vjenčanje je održano u crkvi u Remetama«. Kako opisuje jedan njegov poznanik: »Jednog dana uzeo je fijaker, odvezao se s budućom ženom u Remete, pozvao zvonara i jednog seljaka za kumove, crkveno se vjenčao i odmah se vratio u Zagreb«.

Iz vjenčanog lista vidljivo je da je vjenčanje obavio remetski župnik Leopold Rusan, 19. studenoga 1923. godine, da je vjenčanju prethodila priprema, što se vidi po oproštenim pozivima i otpusnica župnika sv. Blaža u Zagrebu, župe u koju je spadala mladenka. Ovdje se može postaviti pitanje zašto vjenčanje nije obavljeno u crkvi sv. Blaža, koja je građena po nacrtima arhitekta Kovačića. Nisu poznati motivi zašto je Viktor Kovačić izabrao svetište M.B. Remetske za svoje vjenčanje. Najvjerojatnije je arhitekt Kovačić izabrao proštenjarsko svetište Grada Zagreba u koje su dolazili mnogi poznati zagrepčani da bi zadovoljili svoje duhovne potrebe, a mnogi su našli i svoje posljednje počivalište. Viktor Kovačić poznavao je svoje kumove, Slavko Igrec nije bio zvonar, već načelnik tadašnje Općine Remete koji je bio među viđenijim župljanima, zatim Tomo Banić iz Gračana, remetski župljanin koji je sigurno imao poznanstvo s arhitektom Viktorom Kovačićem pa stoga njihovo kumovanje nije bilo slučajno.

Po tome se može zaključiti da su Remete uvijek bile oaze mira i molitve mnogih poznatih građana bliže i dalje povijesti. Tako će biti i ovog Uskrsnog ponedjeljka, kada će opet biti otvoreno proštenjarske godine za sve zagrepčane koji časte našu Odvjetnicu Hrvatske - najvjerniju Majku, Gospu Remetsku.

Pripremio:
Zlatko Šušnić

Vjenčani list Viktora Kovačića i Terezije Arhanić, Muzej grada Zagreba (MGZ-POH-SAVK-75/1980)

OBITELJSKA DUHOVNA OBNOVA

Ranjeno očinstvo

- *Poseban naglasak stavljen je na ispravnu i pravodobnu komunikaciju između oca i djece, zatim među supružnicima.*

Autorica:
Željka Kadić

Istaknuto je, ako dođe do stanovitih teškoća potrebno je potražiti pomoć od treće osobe – kumova, dobrih i pouzdanih prijatelja, svećenika, psihologa. Dočim se uoče teškoće, svakako je potrebno potražiti pomoć, a ne dopustiti gomilanje problema i produbljivanje jaza. U svemu ljubav treba biti podloga, a u konačnici molitva i sakramentalni život dobar su put k ozdravljenju i cijeljenju rana.

Na početku devetnice sv. Josipu župni vikar o. Danijel Čolo održao je za Zajednicu obitelji duhovnu obnovu s temom „Ranjeno očinstvo“. Na duhovnoj obnovi prisustvovalo je oko petnaestak sudionika. Susret se sastojao od kratkog nagovora, iskaza prvenstveno muških članova Zajednice glede doživljaja svojih očeva i očinstva nekad i danas, ženskih pogleda na očinstvo u vlastitim obiteljima i općenito, rada u skupinama te zaključnog dijela. Tri skupine obrađivale su: ranjeno očinstvo – roditeljstvo; ranjeno očinstvo – supružništvo i ranjeno očinstvo – djeca.

Pretresene su mnoge teme i pitanja, ali su isto tako doneseni i mnogi korisni zaključci.

Iskustveno smo se jako razlikovali – djetinjstvo ili dio mladosti bez oca koji je prerano umro, odrastanje samo uz majku; očinstvo na daljinu kad su očevi (roditelji) radili u gradu, a djeca su od vikenda do vikenda živjela s bakama i djedo-

vima na selu; prisutni i angažirani, ali hladni roditelji; brižni i topli roditelji puni ljubavi i potpore za djecu...

Kroz predavanja i osobna iskustva izneseno je niz iskustava koji otežavaju ulogu oca i supružnika, ali istodobno i dobrih primjera. Poseban naglasak stavljen je na ispravnu i pravodobnu komunikaciju između oca i djece, zatim među supružnicima. Istaknuto je, ako dođe do stanovitih teškoća da potrebno potražiti pomoć od treće osobe – kumova, dobrih i pouzdanih prijatelja, svećenika, psihologa. Dočim se uoče teškoće, svakako je potrebno potražiti pomoć, a ne dopustiti gomilanje problema i produbljivanje jaza. U svemu ljubav treba biti podloga, a u konačnici molitva i sakramentalni život dobar su put k ozdravljenju i cijeljenju rana.

Nakon radioničkog dijela svi sudionici zajedno s djecom (za koju je bilo organizirano čuvanje – hvala članicama našeg zbora mladih) okrijepili su se Rižečju kroz slavlje mise u intimi kapelice Duhovnog centra, te zajedničkom neformalnom druženju.

MEDVEDNIČKE KAPELICE

»Duhovni vodič« čeka na putu

Autor:

Daniel Lacko

Slike:

PP Medvednica
i osobna arhiva

Mnogo je načina na koje možemo pristupiti i uživati u Medvednici. Naborane padine Medvednice, kao izgužvane stranice ogromne knjige, nude bezbrojne priče ispisane na njima kroz vjekove. Jedna od tih priča je ona koja svjedoči o potrebi za duhovnosti i snažnoj vjeri našega čovjeka. To je priča o medvedničkim kapelicama. Najpoznatija kapelica Majke Božje Sljemenske, Kraljice Hrvata je i žu-

pna crkva turističke župe, a kako se nalazi pod samim vrhom Sljemeđa zgodno je i vrijedno obići kao nagradu i zahvalu nakon svakog uspješnog uspona.

Ovaj vas puta vodimo na šetnju do drugih, manje poznatih i posjećenih medvedničkih kapelica. Svaka je od njih zanimljiva i posebna. Isto tako, svaka od njih vam može biti ishodište ili pak završna točka planinarske ture ili tura koje možete napraviti u njihovoj okolini.

Kapelica Majke Božje od Puta

Na mjestu gdje sljemenska cesta počinje svoj strmi uspon prema vrhu i gdje postaje jednosmjerna, uz bučan potok Bliznec, nalazi se zgrada bivše lugarnice. Danas je to zgrada i lijepi ured Javne ustanove Park prirode Medvednica. U produžetku stare lugarnice, na njenoj zapadnoj strani, u luku ispod terase, putnici namjernici spontano su uredili malu zavjetnu kapelicu. Primjereni, nazvana je kapelicom Majke Božje od Puta. Na prvi pogled možda neugledna, no vrlo brzo postaje jasno da je napravljena od srca i iskreno. Ovdje se možete odmiriti i pronaći mir uz stihove poznate Domjanićeve marijanske pjesme »K suncu prosi vsaka roža« i mudre riječi svete Majke Te-rezije.

Preporuka za turu: Ne mora svaki pohod na Medvednicu završiti na njenom vrhu ili vršnoj zoni. I kraći boravak u prirodi može biti itekako blagorodan za dušu i tijelo. Tako je vrlo lijepa i doživljajna slijedeća kružna šetnja. Između zgrade uprave Par-ka i obližnje pilane, na drugoj strani Blizneca krenite se uspinjati markiranim putem broj 19 koji prati kanjon potoka. Njime

ćete uz mjestimično nešto strmiji uspon stići do odmorišta Njivice na poznatoj Bik-čevičevoj stazi koja se nastavlja do Puntijarke. Vi se pak krenite spuštati natrag, ali nešto niže, na prvom sedlu, napravite malo odstupanje. Ondje skrenite na markiranu stazicu broj 36. Prekrasan grebenski putić kroz mladu hrastovu šumu dovest će vas do stjenovitog vrha Strmopeć. Odatle se uskom serpentinastom stazicom oprezno priključite na Bikčevičevu kojom se može te spustiti natrag do pilane ili pak produžiti do parkingu na Bliznecu.

Kapelica sv. Jakoba

S obzirom da se nalazi u prometnoj vršnoj zoni i gotovo uz samu sljemensku cestu, vjerojatno je mnogima poznat izgled kapelice sv. Jakoba. No, tek se malo posjetitelja i planinara uspne na brežuljak Veliki Plazur na vrhu kojeg se smjestila slikovita neogotička kapelica. Već je samo okružje kapelice vrijedno obilaska. S proplanka na kome se nalazi i nekoliko klupica za odmor, pruža se zaista lijep pogled na Zagreb i dio Po-savine. Iako se mala drvena kapela u povijesnim spisima spominje još 1746. godine, zaslugom baruna Kulmera nova je, zidana, sagrađena 101 godinu kasnije. Obnovljena je 1935. pri čemu je po ukrašavanju unutrašnjosti elementima starohrvatske ornamen-tike uzor bila kapela Majka Božja Sljemenska. U svetištu je postavljeno raspelo i slike Srca Isusova i Marijina. Unutrašnjost kapelice može se vidjeti samo jedan dan

u godini; na proštenju u zadnju nedjelju mjeseca srpnja, na blagdan sv. Jakova. Tom se prigodom slave četiri mise od kojih je ona poslije podne tzv. »planinarska«.

Preporuka za turu: Kapelica se nalazi vrlo blizu planinarskog doma »Grafičar« oko kojega ima mnoštvo mogućnosti za lijepo planinarske šetnje. Isto tako može se preko Tomislavovog doma i vrha Sljemena prošetati do već spomenute kapele Majke Božje Sljemenske. Za one pustolovnijeg duha, s odmorišta se spušta strma, neoznačena stazica kojom po grebenu gotovo pravocrtno možete sići do Medvedgrada. Za one najspremnije, pravi je izazov tu stazicu proći obrnutim smjerom.

Tura tri (četiri) kapelice

Na relativno malom prostoru jugoistočnih padina Medvednica načičkale su se tri kapelice do kojih se zbog ljepote kojom su okružene isplati proliti koju kap zdravog, planinarskog znoja. To su kapelica Uzvišenja sv. Križa na Gorščici, zatim kapelica Marije Snježne, dobro poznata remetskim hodoča-snicima u Mariju Bistrigu i konačno kapelica Hrvatskih mu-čenika kraj planinarskog doma na Lipi. Ovom »kapelskom« putu lijepo je dodati i obilazak kapelice sv. Jurja u Planini Donjoj. Polazišna ili pak završna točka ove ture može biti Bidovec odnosno Planina Donja. Srećom, oba su mjesta dostupna ZET-ovim autobusima što može pojednostaviti planiranje.

1. Kapelica Uzvišenja Sv. Križa

Dva nas markirana puta, broj 24 i 25, mogu iz naselja Bidovec dovesti do Gorščice (možemo se odlučiti i za teži, srednji put, koji vodi po grebenu preko vrhova Pečovje i Oštrec). Uz široku, prostranu livadu smjestio se istoimeni planinarski dom u čijoj je neposrednoj blizini kapelica Uzvišenja sv. Križa. Sićušnu, ali slikovitu drvenu kapelicu dala je, kao zahvalu za ozdravljenje njena nečaka, sagraditi izvjesna Nadica Bočkaj, 1994. godine.

2. Kapelica Marije Snježne

Hodočasnicima koji u kolovozu tradicionalno pješače iz Remeta do Marije Bistrice, ova je kapelica omiljeno odmorište. Uz okrjepu, svježu vodu iz obližnjeg izvora i Božju riječ, lakše je nastaviti dugotrajni hod prema Marijinu svetištu. Najbrži put do ove kapelice i jest onaj preko Vidovca, kojim prolaze hodočasnici. No, ako smo na Goršcici, najsigurnije je krenuti znamenitom medvedničkom traversom, planinarskim putem 1M. Njime ćemo u širokom luku, višemanje zadržavajući istu visinu, zaobići kanjon potoka Vidovec. Kod Ročićeve sjenokošte skrenut ćemo

na markaciju 27 i za desetak minuta spustit ćemo se do kapelice. Dražesna gotička kapelica sagrađena je 1829. zaslugom župnika Ignacija Ročića i uz svesrdnu pomoć čučerskih župljana. Potpuno je obnovljena 1957. godine, kada je njezinu unutrašnjost freskama oslikao slikar Ivan Tomljanović. Uz kapelicu nalazi se nadstrešnica s oltarom, nekoliko drvenih klupa i stol.

3. Kapelica hrvatskih mučenika

Od kapelice Marije Snježne do najmlađe kapelice na Medvednici vodi nas markirani put broj 29. Kapelica Hrvatskih mučenika sagrađena je 2000. godine u čast svim hrvatskim stradalnicima. Više od šest godina gradili su je vrijedni članovi planinarskog društva „Lipa“ iz Sesveta. Skladna i lijepa građevina nalazi se na mirnom proplanku podno

vrha Rog. Od 2001. godine u njoj se redovito provode svečane mise. U neposrednoj blizini je planinarski dom »Lipa-Rog« i atraktivna piramida-vidikovac.

4. Kapelica sv. Jurja

Najlakši i najbrži povratak »u civilizaciju« s Lipe je silazak markiranim putem broj 31 do naselja Planina Donja. Markacija završava na glavnoj cesti u samom podnožju brežuljka na kome se smjestila kapelica sv. Jurja. Zaista bi je bilo šteta ne posjetiti. Kapela sa svojim visokim zvonikom dominira cijelim krajem još od 13. stoljeća kada se prvi put spominje. Kroz svoju burnu povijest bila je i zasebni posjed, naj-

vjerojatnije templarski i župna crkva, do građivana je i pregrađivana, a temeljno je obnovljena nakon potresa 1880.

Kapelica sv. Martina Pustinjaka

Našu priču o medvedničkim kapelicama završavamo na njenom krajnjem zapadnom kraju, u Podsusedu. Iako formalno ne pripada Parku prirode, podsusedski su obronci prirodni dio Medvednice. U prošlosti Podsuseda ističe se jedan svetac koji je pokušao donijeti mir u ove krajeve: sv. Martin Pustinjak. Njemu je posvećena jedna od zasigurno najstarijih i najzanimljivijih kapelica Medvednice. Nalazi se uz potok Dolje, kraj ceste prema kamenolomu Podsusedsko dolje, a kraj danas zapuštene sportske dvorane i teniskih terena. Iako se prvi put spominje početkom 13. stoljeća, pretpostavlja se da je na tom mjestu podignuta još u 10. stoljeću, nakon što je umro pustinjak Martin koji je živio u obližnjoj špilji. Iako nikad nije službeno kanoniziran, uspomena na ovog srednjovjekovnog mirovnjaka bila je u narodu toliko jaka da je Zagrebačka biskupija priznala štovanje sv. Martina Pustinjaka kao staro tradicionalno pravo. Slikovita kapelica nalazi se tik uz stjenovite ostatke špilje koja se potpuno urušila zbog radova na obližnjem kamenolomu. Kapelica je otvorena i može se pogledati u nedjelju uoči Martinja, kada se održava i prigodno slavlje.

Preporuka za turu: Kapelica se nalazi u podnožju brežuljka koji se izdigao između

obale Save i potoka Dolja. Na vrhu tog brijege već je u 14. stoljeću blistao utvrđeni Susedgrad. Od te utvrde potiče i ime zagrebačkog naselja iz njegova podnožja, Podsused.

Od nekad moćnog grada iz kojeg je teror sijao omraženi Franjo Tahi danas su ostale samo ruševine koje pomalo razara bujna vegetacija. Do drevnih se zidina itekako isplati doći kroz prostrani, šumoviti park. To je ujedno i zapadni početak (ili kraj) znamenitog planinarskog puta 1M, koji vrluda grebenom Medvednice sve do naselja Vugrovec na njenom istočnom dijelu.

I kapelica i Susedgrad dio su poučne staze

Podsused. Isplati je se proći, pronaći sve informativne tabele i naučiti ili se podsjetiti o zanimljivoj povijesti nekada omiljenog zagrebačkog izletišta, a danas nepravedno zanemarenog predgrađa.

Napomena: opisi kretanja u ovom članku samo su informativni. Za boravak i kretanje po Medvednici obavezno je imati planinarsku kartu i kompas, GPS uređaj ili (barem) iskusnog planinara i znalca.

U potrazi za istinskom ljubavi

- »*Nemojte se pretvarati da ljubite druge. Ljubite ih istinski*«
Rimljanima 12:9

Autorica:
Jadranka
Bizjak Igrec

Jedna od najvažnijih emocija koja je pokretač života i njegov smisao je ljubav. Ljubav određuje osjećaj pripadnosti, usmjerava ponašanje, obogaćuje kvalitetu odnosa s drugim ljudima. Naučiti voljeti, ovladati umijećem ljubavi, važna je životna vještina. Osjećaj pripadnosti i ljubavi određuje ponašanje i cijelokupno zdravlje. Ljubav kao intenzivna emocija utječe na cijelokupno svakodnevno ponašanje i usmjerava niz reakcija na razne situacije i događaje. U životu je važno naučiti voljeti, umijeće ljubavi čini čovjeka sretnim i zadovoljnim, dovodi do duhovnog blagostanja. Dobro emocionalno stanje, unutarnje zadovoljstvo, spokoj i mir omogućuju kontrolu emocionalnih doživljaja i ponašanje u raznim emocionalnim situacijama.

Emocionalno kompetentne osobe

Emocionalno kompetentne osobe nalaze smisao života i autentičnu ljubav. U stresnim situacijama u skladu sa svojim emocionalnim stanjem osobe se mogu ponašati depresivno, anksiozno ili mogu ovladati svojim emocionalnim doživljajima. Emocionalno nestabilni pojedinci skloni su različitim i čestim fiziološkim promjenama i ne kontroliraju široki raspon emocionalnih doživljaja i reakcija u raznim životnim situacijama. I zato je važno govoriti o odgoju i obrazovanju o emocijama kako bismo učili

djecu prepoznavati i usmjeravati pozitivne emocije, a kontrolirati i sprječavati razvoj negativnih emocija. Nužno je uvoditi u škole programe koji razvijaju socijalne i emocionalne vještine. Naučiti rješavati razne probleme, donositi odluke, biti uspješan u komunikaciji s drugima, prepoznati vlastite emocije i emocije drugih, nositi se s njima na primjeren način, znati se ponašati u određenim situacijama - važne su životne vještine. Dijete kroz igru, učenje i svakodnevne situacije izražava svoje emocije, a roditelj je taj koji ih usmjerava.

Što su čija prava i dužnosti

Djeca su sklona jakom i intenzivnom iskazivanju emocija i roditelji u raznim situacijama ne znaju kako usmjeriti djetetovu aktivnost. Dijete je naviklo dobiti sve što želi, ne posustati u želji da nešto dobije, da bude po njegovom... Ponekad se teško određuju granice o tome tko je roditelj, tko dijete i što su čija prava i dužnosti. Djeca uče iskustvom, osjećajima, uče od vršnjaka i odraslih. Najbolje uče kroz sva ona ponašanja koja im odrasli pokažu, a manje kroz govorjenje i učestalo ponavljanje. Uče kroz igru, stvaraju, osluškuju, oponašaju, preslikavaju. Uče rješavajući svakodnevne životne probleme i nastale situacije radosno zbog uspjeha koji postižu osobnim trudom, promišljanjem i traženjem najboljih rješenja.

Poticati djecu na preispitivanje, traženje novih rješenja, radoznalost, promišljanje, znači učiti ih kreativnom mišljenju.

Kontrola emocija

Djeca odrastajući žude za srećom i duševnim mirom koji odrasli često propuštaju, ne samo sreću, nego i životno zadovoljstvo i zdravlje u trci za društvenim trendovima. Pitanje je, je li vrjednije punjenje dječjih glava pomodarskim trendovima od odgoja u duhu kreposti i rasuđivanja. Odgajamo li djecu koja lako planu, odgojiti ćemo mlade ljude niskog praga tolerancije koji nemaju osjećaj empatije prema drugima i imaju vrlo nizak prag emocionalne inteligencije. To znači da su skloni dominirati u društvu, upadati u konfliktne situacije, opravdavati svoju agresivnost i posesivnost. Zbog nekontrole emocija mogu nauditi ili učiniti verbalno ili fizičko nasilje s teškim ishodima. Korijeni takvog ponašanja sežu u rano djetinjstvo.

Emocionalna inteligencija

Emocionalna inteligencija razvija se od malih nogu. Emocionalne sposobnosti osim na međusobne odnose utječu i na učenje i školski uspjeh. Znanstvenici danas polaze od pretpostavke da upravo osjećaji prethode procesu učenja. Djeca jednakih intelektualnih sposobnosti mogu postizati različiti uspjeh upravo zbog razvijenosti emocionalnih vještina. Kao što mogu biti više ili manje uspješni u čitanju i pisanju, tako mogu različito reagirati u određenim situacijama. Djeca koja su nervozna, ljutita često ne primaju informacije na odgovarajući način i ne razmišljaju o tome što čine. Nemaju osjećaj sigurnosti, ne znaju savladati zakonitosti učenja i time postaju manje kompetentna od svojih vršnjaka. Nedostatak odlučnosti da ustraju u svim teškoćama koje učenje donosi dovodi do toga da često pokleknu pred preprekama koje se nužno javljaju.

Poticanje pozitivnih emocija

Roditelji su ti koji razvijaju odlučnost, ohrabruju u savladavanju svih poteškoća koje se javljaju odrastanjem naglašavajući i potičući svaki i najmanji uspjeh koji vodi postignuću. Poticati pozitivne emocije, a kontrolirati negativne često je zahtjevno i teško i odraslima. Želja je svakog roditelja odgojiti emocionalno stabilno dijete koje će biti samopouzdano, odgovorno, otvorenno, druželjubivo i spremno na pomoć i suradnju. Žele li roditelji graditi i njegovati emocionalnu inteligenciju to će postići iskrenošću, ljubavlju, osobnim primjerom, dobrom vjerom i nakanom.

Otkrivanje i blagoslov spomen obilježja ocu Slaveku na Bukovcu

BRAČNI JUBILARCI

VJENČANI 1966.

Ivan Lešković i Marija Bezjak, Zvonko Špoljarić i Mira Voloder, Josip Benko i Terezija Slama, Milan Marinić i Nada Šušnić, Dragutin Lokmer i Dinarka Mutabžija, Vicko Kokić i Đurđica Cipek, Antun Majer i Štefica Habijanec, Pero Kokan i Ivanka Zubak, Franjo Bašić i Nada Jelačić, Ivan Zoričić i Biserka Mihetec, Mihajlo Gikić i Magdalena Adžija, Vjekoslav Martinac i Vera Marušić, Ivica Pintarić i Ljubica Delija, Ante Drmić i Luca Sučić, Zlatko Pavliša i Ljubica (Marija) Jukić, Rudolf Barle i Katica Kuševec, Pavao Pavičić i Marija Šimunka, Dragutin Hegol i Marija Podvorec, Branko Šošić i Višnja Kos, Stjepan Milinković i Julka Vranić, Salin Nalić i Ljubica Svedrec, Nikola Grabarević i Danica Nikolić, Ivan Jaić i Ljubica Filipčić, Kuzmić, Slavko Mežnarić i Slavica Štrković, Dragoljub Stanisavljević i Anica Audročec, Ivan Krčelić i Đurđica Breganski, Anto Stojić i Magda Mihalinčić, Zvonko Jakopović i Slavica Potočić, Antun Pongrac i Ivka Bukal, Mirko Tkalčević i Ana Tropina, Sanjin Petranović i Branka Šelendić, Tihomir Modrić i Blanka Stubičan – Klemar, Ivan Plevko i Ružica Havojić, Ladislav Igrec i Danica Aljinović, Josip Krsnik i Roka Autić – Pološ, Stjepan Krsnik i Ivka Klenovška, Berislav Horvat i Marija Grizelj, Giuliano Tomat i Marija Stanić, Stjepan Komerlin i Franjica Barbić, Marijan Čurla i Branka Ilić, Drago Špiček i Višnja Večerin.

VJENČANI 1991.

Ivan Jurčević i Lidija Šiško, Martin Medo i Marijana Kokotović, Željko Vertuš i Nataša Starčević, Ivan Zlatko Horvatić i Marina Klobučar, Marijan Šebalj i Snježana Margić, Jadran Rota i Sandra Kleflin, Darko Svedrec i Kristina Šimić, Željko Slunjski i Sanja Putrić, Pere Sučić i Nada Stupar, Davor Kovačić i Lidija Jurić, Milivoj Župa i Ljiljana Lacić, Nenad Kurek i Vesna Buljanović, Srećko Vuglovečki i Lidija Miškulina, Željko Stamenković i Darinka Plavec, Antun Buzuk i Lidija Trgovec, Stjepan Brzaj i Petra Nikolić, Dražen Božić i Tatjana Iličić, Damir Draganić i Marija Herceg, Danko Novosel i Natalija Žibert, Marijan Stanko i Zdravka Miličević, Tihomir Pleić i Marica Dujmić, Predrag Lacković i Suzana Horvat, Željko Poljak i Đurđica Ivić, Božidar Kozjak i Elizabeta Hložan, Zvonimir Španić i Milka Kalcina, Giuseppe Josip Venezian i Gabrijela Bašić, Mladen Štuljan i Vlasta Bednjanec, Tomislav Fagač i Vladimira Plantić, Admir Ivan Ramić i Snježana Jožanović, Dragutin Marčinko i Irena Šviglin, Dean Drago Balog i Nataša Šimičić, Ante Mirko Lukač i Renata Tafra, Dražen Gežin i Gordana Gorupec, Zlatko Bandić i Marija Pušić, Goran Lončarić i Nataša Krikšić, Milan Dendić i Klaudija Jakopović, Željko Žulj i Terezija Vuletić, Miljenko Hrenek i Gordana Kovačić, Zdravko Britvić i Ana Šupek, Zvonko Koščević i Jadranka Novlić, Damir Tišljar i Jasna Mihetec, Slavko Ačkar i Ljiljana Pecović, Tomislav Čilaš i Ivana Šošić, Željko Maršić i Katarina Andričić, Darko Puntarić i Gordana Grabrovec, Davor Božek i Zrinka Bučar, Nikola Gačić i Blaženka Bajs, Davor Seljan i Sanja Pernar, Nikola Ettinger i Marija Lada Kranjec, Ivica Glavaš i Ružica Rezo, Ivica Mamić i Sintija Ana Marija Pinjuh, Željko Zubak i Marija Orkić, Bože Gale i Marija Briševac, Mladen Hrgović i Katica Mikulić, Ivan Adam i Jasna Bedeković, Zlatko Draginić i Snježana Lešković, Mauricius Troncoso i Zlata Boršoš, Nenad Burjan i Zdenka Buljan, Ivica Dokleja i Ariana Zoratti, Damir Ivak i Vesna Haramustek, Željko Jurčević i Zora Bolotin, Mladen Eržišnik i Anica Buzov, Željko Bičanić i Kata Špoljarić.

Božić 2016. - Uskrs 2017.

PROSINAC:

13. prosinca: Nakon što je 30 godina rastao u dvorištu obitelji Šušnić, 12-metarski bor je za Božić ukrasio prostor ispred zagrebačke katedrale. Bio je okičen kuglicama pripremljenim u obliku prepoznatljivog licitarskog srca iz kojih se iščitava hrvatska kultura i na kojima su nazivi svih župa Zagrebačke nadbiskupije. I pomoćni biskup Mijo Gorski koji je slavio Božić u našoj župi rekao je da Kaptol dosad nije imao tako lijepi bor. Povodom tog događaja župljanin Krešimir Šušnić posvјedočio je o tome i na Hrvatskom katoličkom radiju

24. prosinca: Na Badnjak i na dječjoj polnoćki u 20 sati crkva je bila ispunjena djecom i roditeljima. Misu je predslavio o. Zlatko Pletikosić, prior i upravitelj svetišta, a polnoćku je u 24 sata predslavio provincial karmelićana o. Srećko Rimac.

25. prosinca (BOŽIĆ): Na svečanoj božićnoj misi u 10.30 sati u župi je pomoćni biskup zagrebački mons. Mijo Gorskog predvodio misno slavlje.

27. prosinca: Na blagdan sv. Ivana apostola i evanđelista započeo je blagoslov i susret s obiteljima. Na večernjoj misi svojim pjevanjem je liturgijsko slavlje obogatio KUD Frankopan.

28. prosinca: TAIZÉ - Europski susret mladih u gradu Riga (Latvija) održan je od 28. prosinca 2016. do 1. siječnja 2017. Sudjelovalo je i nekoliko remetskih mladih župljana. Po prvi puta, europski susret je održan u jednoj od baltičkih zemalja. Grad Riga čuva dugu luteransku tradiciju.

31. prosinca: Na misi zahvalnici 15 bračnih parova slavilo je svoje obljetnice. Pet ih je slavio 50, a ostali 25 godina braka. Slavili su parovi: Antun i Sabina Habjanec (50 god.); Dragutin i Marica Hegol (50 god.); Zvonko i Slavica Jakopović (50 god.); Milan i Nada Marinić (50 god.); Mijo i Marija Zgorjelec (50 god.); Antun i Lidija Buzuk (25 god.); Bruno i Jasna Đurđev (25 god.); Nikola i Blaženka Gačić (25 god.); Anto i Inga Mamić (25 god.); Ivica i Sintija Mamić (25 god.); Dubravko i Dijana Minđek (25 god.); Damir i Jasna Tišljarić (25 god.); Mladen i

Arijana Zagajšak (25 god.); Željko i Terezija Žulj (25 god.); Milan i Kata Jurčević (25 god.).

SIJEČANJ:

2. siječnja: Završio je redoviti blagoslov obitelji u župi.

4. siječnja: Završio je redoviti blagoslov obitelji na području filijale sv. Terezije Aviljske na Čretu.

5. siječnja: Prvi novogodišnji broj Glasa Koncila na naslovniku je donio fotografiju blagoslova obitelji na kojoj je remetski župnik i obitelj Bajs. Opisuje se značenje pohoda svećenika i blagoslova obitelji.

11. siječnja: U župi su započele pripremne kateheze srijedom za susret hrvatske katoličke mladeži u Vukovaru (29. i 30. travnja).

13. – 19. siječnja: Remetski župnik vodio je duhovne vježbe u Novoj Topoli (BiH) kod sestara Klanjateljica Krvi Kristove.

14. siječnja: Održana filmska večer za sve mlade, srednjoškolce i studente.

20.- 22. siječnja: Trodnevna priprava za blagdan klanjanja – klečanja u župi. Prvi dan misu je predslavio i propovijedao o. Mato Miloš. Drugi dan je remetski župnik o. Čirko imao klanjanje i misu, a poslije toga nagovor o temi bolesničkog pomazanja. Potom je bila mogućnost bolesničkog pomazanja za sve koji su bili pripravni.

23. siječnja: Blagdan klanjanja – klečanja u župi. Nakon cijelodnevnog klanjanja od 17.30 bila je zajednička molitva i blagoslov s Presvetim, a misu je predslavio dekan remetskog dekanata, kapucin fra Branko Lipša.

S Božjim blagoslovom u novu godinu

25. siječnja: Početak pripremnih kateheza srijedom povodom susreta hrvatske katoličke mladeži koji se održava 29. i 30. travnja 2017. u Vukovaru.

31. siječnja: Župnik o. Čirko blagoslovio je Osnovnu školu Remete, djecu, učitelje, učiteljice i radno osoblje. U nagovoru, priлагodenom djeci, istaknuo je da blagoslov označuje sve ono najbolje što želimo jedni drugima. Zato je pozvao djecu da taj blagoslov šire dalje, a simbolika toga neka bude da po povratku kući djeca dotaknu svoje roditelje, braću i sestre, te kažu: „Šalji dalje blagoslov...“

Župnik o. Čirko blagoslovio je Osnovnu školu Remete

VELJAČA:

2. veljače (Svićećica): Svečani završetak Božićnog vremena i oproštaj od jaslica.

8. veljače: U okolici župe, na svim istaknutim prometnim mjestima, postavljen je znak s oznakom: „Marijansko svetište Remete“.

11. veljače: Svečano otkrivanje i blagoslov spomen obilježja o. Vjenceslavu Mihetecu na Bukovcu.

11. veljače: Filmska večer za mlade.

12. veljače: Misa zadušnica u povodu druge godine smrti o. Vjenceslava Mihtca, te promocija zbornika »Pod okriljem Majke Božje Remetske« i knjige »Hrabro naprijeđ dobri i dragi ljudi – Radosna vijest oca Vjenceslava«.

24. i 25. veljače: Župnik je sudjelovao na drugom sinodskom zasjedanju Zagrebačke nadbiskupije. Obrađivala se tema: »Crkva zagrebačka u slavljenju Kristova otajstva«. Remetski župnik je govorio o sakramantu bolesničkog pomazanja s konkretnim prijedlozima.

28. veljače: Na velikom parkiralištu pored samostana iscrtana su parkirna mjesta. Ostavljeno je dva mesta za osobe s invaliditetom, te jedno mjesto za parkiranje bicikla.

OŽUJAK:

1. ožujka: Pepelnica (Čista srijeda) i početak korizmenog vremena.

1. ožujka: Župnik je gostovao zajedno s dominikancem fr. Antonom Gavrićem na Hrvatskom katoličkom radiju u emisiji Znaci vremena.

2. ožujka: Početak korizmenih konferencijskih četvrtkom. Središnja tema svih konferencijskih sastanaka je bila: Bog me učinio svojim svjedokom. Prvi gost Pater Arkadiusz Krasicki (p. Arek) promišljao je kroz naslov: Samo Isus daje život.

9. ožujka: Na drugoj korizmenoj konferencijskom sastanku gostovao je Alan Hržica, pjevač koji

Druge zasjedanje Sinode Zagrebačke nadbiskupije

je doživio obraćenje. Svoje obraćenje smatra novim rođenjem, a pjesmom i svjedočenjem govorio je što je Bog učinio u njegovom životu.

10. – 12. ožujka: Župnik je u Sarajevu održao duhovne vježbe za djevojke studentice koje borave kod sestara Kćeri Božje Ljubavi. Imao je i duhovnu obnovu za redovnice grada Sarajeva.

11. ožujka: Duhovnu obnovu za obitelji iz župe vodio je župni vikar o. Danijel Čolo.

11. ožujka: Filmska večer za mlade.

12. ožujka: Zbor mlađih Advocata Croatiae sudjelovao je na križnom putu za mlađe u Hrvatskom Leskovcu s remetskim priorom o. Zlatkom Pletikosićem.

13. ožujka: Asfaltirana je staza prema vanjskom toaletu, te također jedno parkirno mjesto na glavnom parkiralištu pored samostana koje će se urediti za parkiranje bicikla.

18. ožujka: Radna akcija u župi za uređenje okoliša oko crkve.

18. ožujka: Mjesečni susret za srednjoškolce. To je ujedno bio i zadnji mjesečni susret za ovu školsku godinu, a na susretu se zajedno promišljalo na temu »Na što me Bog poziva?«. Susret je završio s misom zahvalnicom koju je predslavio o. Viktor Grbeša.

19. ožujka: HKP, Karmelska izdanja i Vicepostulatura sluge Božjeg o. Gerarda Tome Stantića u povodu Dana Provincije organizirali su promociju nove knjige dugogodišnjeg vicepostulatora i remetskog župnika o. Ante Stantića: Otajstvom Isusova djetinjstva do mistike. Ulomci iz pisane riječi o. Gerarda Tome Stantića. Misu je predslavio provincial o. Srećko Rimac, a potom je priređen prigodni program.

22. ožujka: Roditeljski sastanak za krizmanike

24. ožujka: Od sada se može virtualno razgledati našu crkvu i svetište bilo na web

stranici župe (www.zuparemete.net) ili na facebooku (Župa Remete). Firma Bounty koja se bavi izradom virtualnih šetnji omogućila nam je promociju naše župe i svetišta na posve novi način.

24. – 26. ožujka: Duhovnu obnovu za mlađe na Buškom jezeru vodio je o. Vinko Matić.

28. ožujka: Roditeljski sastanak za prvo-pričesnike.

Prva korizmena konferencija

Druga korizmena konferencija - Alen Hržica

KORIZMENI SUSRET HRVATSKIH BRANITELJA

»Ne dopustimo da bude podjela među nama«

Korizmeni susret hrvatskih branitelja priređen je u nedjelju 2. travnja u crkvi Uznesenja Marijina u Remetama. U nazočnosti brojnih hrvatskih branitelja, članova obitelji stradalih branitelja, više hrvatskih generala, ministara i drugih javnih dužnosnika misno slavlje predvodio je remetski župnik dr. o. Antonio-Mario Čirko. Hrvatski branitelji i remetski župljeni u tišini, sudjelovali su procesiji o razmišljanju na žrtvu Domovinskoga rata i probleme današnjice.

Ne bojmo se budućnosti!

U misnom slavlju župnik Čirko je u propovijedi istaknuo da je lijepo biti zajedno. »Zajedništvo znači da ima još nekoga tko misli, tko diše kao ja. Znači da ima još onih koji nisu zaboravili što je bilo, koji nisu zaboravili na čudo Božje ljubavi koje je darovana preko vas branitelja, ali i tolikih udovica koje su svoje najmilije prinijele na oltar Domovine« kazao je župnik o. Čirko. »Moto ove naše duhovne obnove je: Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio? Isus ulazi u ljudsku patnju. Dragi branitelji i Isus je ušao i vašu patnju, u vaše rane koje osjećate zajedno s našim udovicama i danas već velikom djecom naših poginulih branitelja.

Život je prazan ako se ne živi za drugoga

Nadalje, župnik o. Čirko je posebno naglasio: Vi ste naviknuti na konkretnе naredbe i na konkretne stvari. Isus je uvijek bio jasan. Kod njega je DA – DA ili NE – NE. Nema nešto između, jer sve ostalo je gluma i prenemaganje. S ljubavlju u srcu za domovinu, međusobnim zajedništvom i sloganom i vjerom hodimo hrabro naprijed u našu budućnost za koju nam je Bog prenijeo toliko blagoslova i milosti. Tako će Isusov vapaj: Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio!, postati glas svjedočanstva da, unatoč svega, možemo i mi s Isusom biti donositelji nade našim bližnjima koji osobito teško trpe boli, poniženja i nepravde?«

»Bože moj, Bože moj, zašto sam Te ostavio!«

U ime Udruge dragovoljaca i veterana Domovinskoga rata Grada Zagreba svjedočio je Ivica Matošević. Posebno je istaknuo važnost duhovnih obnova za hrvatske branitelje, jer hrvatski branitelj koji je često neshvaćen i neprihvaćen, a u svojoj suštini je vjernik, traži oslonac u Bogu, u Crkvi. Matošević je naglasio da je potrebno više duhovnih obnova, kako zajedničkih tako i pojedinačnih razgovora, jer to je hrvatsko-me branitelju potrebno.

Remetski župljanin i dragovoljac Domovinskoga rata Vlado Čutura komentirao je geslo »Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio!«. Istaknuo je da se svatko od nas mora zapitati nad tim geslom, ali na drugi način: »Bože moj, Bože moj, zašto sam Te ostavio!« Kazao je da Bog ne ostavlja nikada nikoga, jer svaki je čovjek u Božjem planu, nego se čovjek udalji od Boga kad misli da mu je dobro, da mu je lijepo i da može bez Boga.

(B. Herceg)

SUSRET HRVATSKE KATOLIČKE MLADEŽI

»Uvijek se treba zagledati u drugoga«

- Svi smo pozvani pomoći drugima nositi njihove križeve, pomoći onima koji su izmučeni i slabi. Trebamo uočiti njihov umor i slabost i pružiti rubac i ruku utjehe i potpore poput Veronike koja je pružila svoj rubac Kristu.*

Deseti Susret hrvatske katoličke mladeži održat će se 29. i 30. travnja u gradu heroju, našem divnom Vukovaru. Očekuje se na jednom mjestu tisuće mladih i radosnih srca, a svi sabrani u Kristovo ime. Vođeni motom: »Gdje su dvojica ili trojica sabrana u moje ime, tu sam i ja među njima.«

U korizmenom i uskrsnom vremenu dok se razmatra Kristovu muku, smrt i uskrsnuće pripremaju se mladi za susret u Vukovaru. Stanovnici grada Vukovara mnogo su pretrpjeli i ne samo oni, već svi koji su se za njega borili. Prošli su kroz mnoge patnje, mučenja i padove, borili su se do samoga kraja i na kraju položili svoj život za nas. Mnoge majke su pretrpjele ogromne boli gledajući kako im sinovi umiru baš kao što je i Marija patila gledajući kako njezin sin umire na križu kao otkupnina za naše grijeha. On, Bog i čovjek, savršen Sin Božji, umire nepravedno za nesavršene i grešne. On koji je mogao sve to izbjegći, bio je poslušan do kraja i prošao je put križa kako bi nama dao primjer kako nositi svoje križeve i prolaziti križne puteve poručujući nam da nismo sami u svojim nedaćama. Unatoč

svojoj boli i patnjama, Isus je putem tješio Jeruzalemske žene. U tom trenutku, trenutku svoje najveće patnje, nije mislio na sebe, već na druge ljude koji pate i tješio ih. Poput tih žena koje su bile uz Kristov put i plakale i danas postoje mnoge žene u Vukovaru koje su uplakane i treba im utjeha i nada. Unatoč boli i patnji koju svaki od nas trpi, uvijek se treba zagledati u drugoga, približiti mu se i utješiti ga. Isus je na križu oprostio onima koji su ga razapeli i nanijeli mu zlo i molio je od Oca oprost i smilovanje te ih branio riječima da ne znaju što čine. Tim postupkom je poslao poruku i postavio stazu kršćanima i svakome čovjeku dobre volje. Svi smo pozvani pomoći drugima nositi njihove križeve, pomoći onima koji su izmučeni i slabi. Trebamo uočiti njihov umor i slabost i pružiti rubac i ruku utjehe i potpore poput Veronike koja je pružila svoj rubac Kristu. Stoga su plodovi svakog susreta ogromni jer mladi daruju sebe, a Bog još više nagradi i tako se vrate svojim kućama ispunjeniji, radosniji i bogatiji.

Jedan susret može promijeniti nečiji dan, mjesec, godinu, a možda i cijeli život.

Autorica:
Mateja
Lekčević

POSJET VUKOVARU OSMIH RAZREDA

Pružiti ruku kako bi nam bilo lakše podnijeti bol

- *Možda nikada nećemo dobiti odgovore na neka pitanja, ali se moramo pouzdati u Boga i u njegov pravedan sud kao što su se i naši heroji pouzdali u Boga.*

Učenici osmih razreda Osnovne škole »Bukovac« sudjelovali su po prvi puta u projektu »Posjet Vukovaru osmih razreda« tijekom 7. i 8. veljače 2017. Projekt je organizirala Javna ustanova memorijalni centar Domovinskog rata Vukovar. Bilo je to dvodnevno druženje osmaša, ali i učenje o Domovinskom ratu i žrtvi koju su podnijeli stanovnici Vukovara. Učenici su upoznali kulturno-povjesni razvoj grada kroz obilazak Muzeja Vučedolske kulture i Muzeja grada Vukovara. O Domovinskem ratu i položaju Vukovara tijekom 1991. godine upoznati su kroz predavanja i posjet memorijalnim lokalitetima. Istodobno se živom riječi na autentičnoj lokaciji učenicima nastojalo približiti junačku povijest hrvatskog naroda. Na kraju druženja učenici su uz tri zagrebačke škole sudjelovali u Školi mira i kvizu znanja. Školu »Bukovac« predstavljale su Dora Grbavec i Lana Barić. Uz pravo navijanje i podršku osvojile su prvo mjesto.

Vukovar je grad koji je tijekom rata puno propatio i nastradao. Moramo biti ponosni na svoje heroje koji su svoj život dali za slobodnu domovinu Hrvatsku. Oni su toliko propatili i sam se grad Vukovar pretvorio u mjesto sjećanja na strašne strahote koje je zadesio rat. Sama pomisao na to da te prvi susjed može izdati bila je strašna. Nevini su ljudi pogibali zbog toga. Grad je bio srušen do temelja, mrtva su tijela ležala na ruševinama. Grad se pretvorio u masovnu grobnicu. Ljudi su tražili zaklone i mesta gdje bi bili sigurni od silnih granata i pucnjave, ali toga mesta nije bilo.

Pa tako ni bolnicu, koja je trebala biti sigurno mjesto, mjesto u kojem se ljudima pruža pomoći i zaklon, nisu zaobišla sva silna granatiranja i zračni napadi. Ljudi su svakodnevno gledali smrt, ubijanja, ranjene i neumornu pomoći liječnika. Bolnicu je zahvatila nestaćica hrane, pitke vode i lijekova, ranjeni su i dalje u sve većem broju dolazili, a pomoći nije bilo. Oni koji su pružali poruke podrške našim braniteljima, kao naš poznati heroj radijski voditelj Siniša

Glavašević, bili su osuđeni na pogubljenje ili na logore poslije kojih se više nisu vratili. Ljudi su se nagledali svega i proživljavalii su pakao, ali i u tim nezamislivo teškim situacijama čovjek se mora osloniti na nekoga, a oni su se oslanjali na Boga, našega Oca koji nam je iz dana u dan davao snagu da ne odustanemo, koji nam je u molitvama i mislima bio utjeha. Takve grijehote je jako teško oprostiti i pružiti ruku pomirenja, ali se moramo odvažiti i pružiti ruku kako bi nam bilo lakše podnijeti bol. I sam nas je Bog naučio da molimo za neprijatelja jer samo tako možemo spoznati utjehu i s njim podijeliti svoju bol.

Moramo Vukovar zapamtiti kao grad u kojem su se dogodile strahote i u kojem su naši najbliži ostavili svoj život te saznanje da smo samo branili svoju domovinu, ali nikada ne smijemo širiti

mržnju i agresiju prema suprotnoj strani. Vukovar je grad u kojem upravo ta spoznaja odjekuje i zato ga s ponosom nazivamo Grad Heroja.

Nekada se pitamo što su ti nevini ljudi skrivali da su ih prijatelji, poznanići, ali i oni kojima su vjerovali izdali, zašto su nekoga svjesno poslali u sigurnu smrt?

Možda nikada nećemo dobiti odgovore na neka pitanja, ali se moramo pouzdati u Boga i u njegov pravedan sud kao što su se i naši heroji pouzdali u Boga.

Ana Krizmanić, 8.a, OŠ Bukovac

KRIŽNI PUT MLADIH
»S KARMELA NA GOLGOTU«

»Srca trebaju biti topla«

Pod motom »S Karmela na Golgotu« na križnom putu mladih u Hrvatskom Leskovcu u nedjelju 12. ožujka sudjelovali su mladi iz remetske župe pod gesлом »Krist, nada naša«. To je ujedno i geslo Susreta hrvatske katoličke mlađeži koje će se održati u Vukovaru krajem travnja. Ovaj križni put bio je i priprema za SHKM.

Sestre karmeličanke Božanskog Srca Isusova pozvali su sve karmelske zajednice u Zagrebačkoj nadbiskupiji te zajednice s kojima sestre surađuju, a među njima su bili i mladi iz Remeta te karmelski bogoslovi predvođeni o. Zlatkom Pletikosićem.

Svake godine meditacije za postaje pišu sami mladi, pa su tako ove godine po jednu postaju napisali naši mladi i bogoslovi. Nakane križnog puta bile su za SHKM u Vukovaru te za sam grad Vukovar i Vukovarce, a posebno mlade. A prije početka križnog puta svatko je na papiri mogao napisati i svoju osobnu nakanu. Pjevanje je animirao zbor mladih Advocata Croatiae.

Križni put predvodio je v.l. Dubravko Škrlin - Hren, župnik župe sv. Ivana Nepomuka, kojoj pripada i Hrvatski Leskovec. Uz njega je bio i o. Zlatko koji je na kraju križnoga puta usporedio sunce koje nas je grijalo s Božjom dobrotom i hladan vjetar s grijehom te zaključio kako naša srca trebaju biti topla u odnosu s Bogom i ljudima.

Monika Kovač

DUHOVNA OBNOVA ZA MLADE NA BUŠKOM JEZERU

O nasljedovanju Krista

- »*Radije ću stajati s Bogom i biti osuđen od svijeta, nego da stojim sa svijetom i budem osuđen od Boga.*«

Na Buškom jezeru u Karmelu Svetog Ilike od 24. do 26. ožujka održana je duhovna obnova za mlade. Uz mlađe iz drugih zagrebačkih župa većina mladih bila je iz remetske župe. Na putovanju prema Buškom jezeru mladi su pohodili Udbinu gdje ih je dočekao upravitelj svetišta Josip Šimatović. Od crkve svetog Marka Groba mladi su sudjelovali na križnom putu dugačkom oko 2 kilometra koji vodi do crkve Hrvatskih mučenika. Poslije toga obišli su crkvu te im je ukratko predložena povjesna i kulturna znamenitost povezana s crkvom Hrvatskih mučenika. Nit i poveznica im je stradanje hrvatskoga naroda. Tako je navedena Krbavska bitka, zatim Bleiburg, Vukovar, te stradanja brojnih svećenika u vrijeme bivše države zbog komunističke reprezije.

Po dolasku na Buško jezero sudjelovali su na misi koju je predvodio o. Vinko Mamić. Navečer je priređena mogućnost gledanja filma »Bog nije mrtav 2«. Film je ostavio pozitivan dojam i dao povoda za razmišljanje o tome kako katolici danas žive svoju vjeru te kako bi se trebali ponašati u nekatoličkom društvu. Posebno je promišljanje i raspravu izazvala rečenica: »Radije ću stajati s Bogom i biti osuđen od svijeta, nego da stojim sa svijetom i budem osuđen od Boga.«

Drugoga dana uz jutarnju molitvu časoslova u meditacijskoj dvorani, o. Mamić održao je predavanje te se rad nastavio po skupinama. Raspravljaljalo se o nasljedovanju Krista te o mučeništvu. Promišljalo se i o aktualnim temama pobačaja, umjetne oplodnje, ali i tema poput predbračne čistoće. Iskustvo je bilo čuti tuđa svjedočanstva i razmišljanja.

Uvečer je poslije mise bilo klanjanje pred Presvetim na kojem je zbor mladih »Advocata Croatiae« animirao pjevanjem. U nedjelju, trećega dana misa je slavljena u prijepodnevnim satima, a o. Mamić je održao posljednji susret u kojem je naglasak bio na prispolobi o izgubljenom sinu.

Nikolina Pavić

USKRSNA VIJEST!

Isus osuđen na smrt.
Razapet na križu u petak i u tri sata
poslije podne je umro.
Marija, Isusova majka bila je
tužna.

Jan Lisak,
prvopričesnik – Remete

Isus je trpio na križu.
Kada više nije mogao živjeti,
prije smrti rekao je:
»Bože moj, Bože moj, zašto si
me ostavio?«
Isus daje svoju dušu Bogu i
umire.

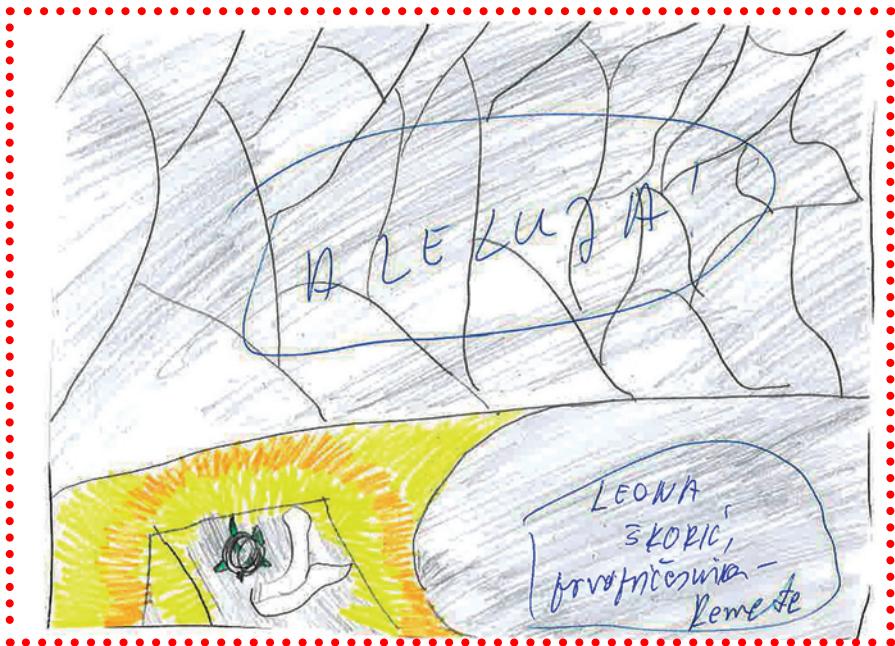
Marija Čajko,
prvopričesnica – Remete

Isus je umro.
Stavili su ga u grob u jednu
špilju.

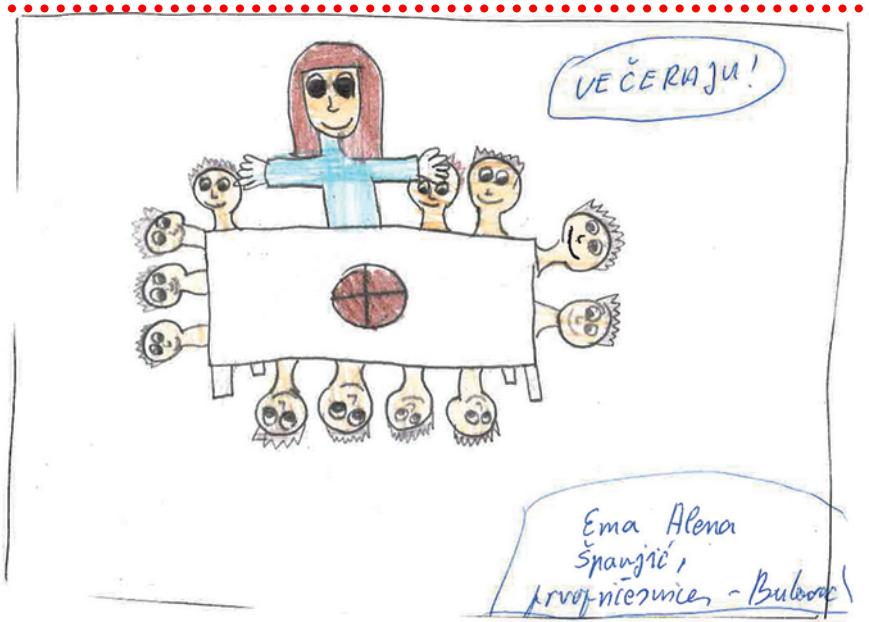
Fran Radola,
prvopričesnik – Remete

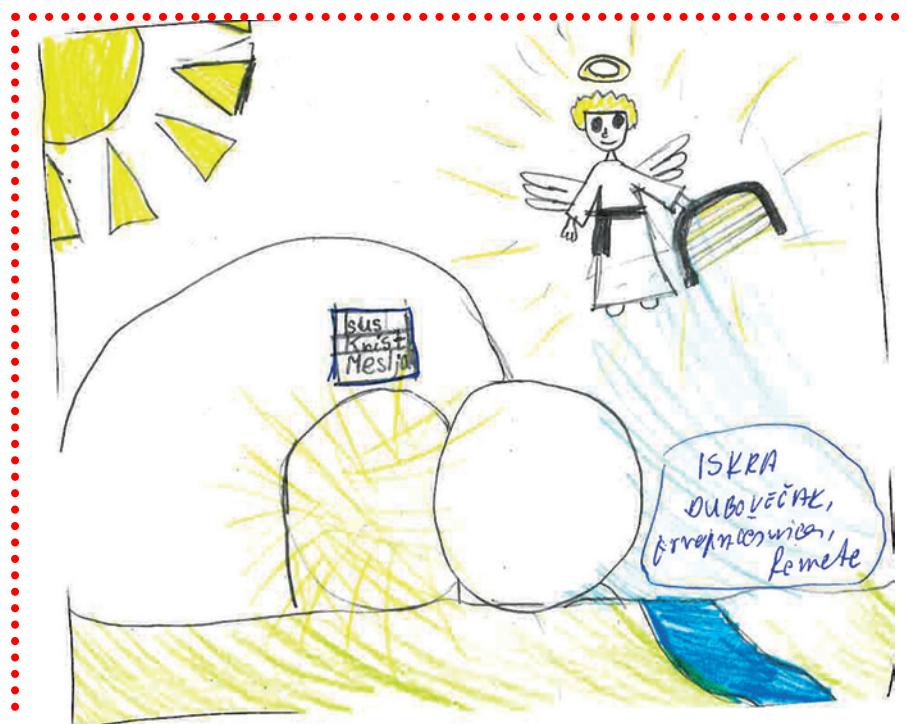
Proljeće, priroda se budi.
Isus na križu, petak je.
U 12 sati su ga razapeli.
Svi su tužni i tužnim pogledom ga
gledaju.
»Počivao u miru Božjem«.
Isus je svima pomagao i preminuo
je u tri sata poslije podne s
Duhom Svetim.
Svi su bili zabrinuti zbog Djevice
Marije i njene tuge.

Tihana Haman,
prvopričesnica – Remete

ISUS je uskrsnuo!
Marija Magdalena i Marija,
došle su na grob.
Anđeo im se ukaza i reče:
»Ne bojte se, Isus je uskrsnuo«
evo ide pred vama u Galileju.

Šimun Vrbanc,
prvopričesnik - Remete

Radna akcija

Uređenje okoliša oko crkve organizirano je 18. ožujka.

IZVADCI IZ MATICE ŽUPE /od 03. prosinca 2016. do 22. ožujka 2017./

KRŠTENI

Lora Frančišković, Ena Švec, Mia Juroš, Vito Marić, Maks Juraj Sačer, Jan Terlep, Viktor Vorel, Ante Jurković, Valentina Blažetić, Nea Lena Ines Uzun, Anja Kelava, Emanuel Brajko, Marin Kovačić, Krista Dadić, Niko Šarčević, Mila Ana Galović, Noa Božić, Ana Grbavec, Dominik Sočnić, Tea Ružak, Klara Runje, Jakov Mihael Kevo, Jacinta Hruška, Josip Kosalec.

VJENČANI

Domagoj Gregov i Marija Abramović, Luka Šebetić i Tea Dučkić, Matej Husić i Katarina Fiamengo, Zdenko Svedrec i Lucija Babić, Vladimir Slipčević i Ana Oreški, Ivor Mitrić i Klea Buljan, Hrvoje Stoić i Helena Hađina, Darko Zmajlović i Martina Ana Švec.

UMRLI

Božena Bračun, Ante Marinović, Mara Dolić, Marija Kolar, Anica Oreč, Branko Kovačić, Katherine Mary Crnički, Milka Barišić, Krunoslav Fagač, Šimun Golem, Juraj Jakoplić, Josip Havidić, Petar Kurek, Terezija Antolić, Andelka Krstitović, Rosa Basso, Maria Ivandić, Dragica Martinko, Barbara Benzon, Slava Pernar, Marija Peić, Kata Žagar, Dragutin Šebek, Štefica Pavičić, Ante Crnogorac, Marija Ćurković, Tereza Matijević, Ruža Šatrak, Ana Mlinar, Ljubica Šimunčić, Mihalj Jagarinec, Zvonko Pastuović, Ana Mihetec, Josipa Poslon, Ante Obradović, Zvonimir Hrvaj, Zvjezdan Cvetković, Ivan Škunca, Damir Sučec, Bogomil Tomulić, Tomislav Igrec, Miljenko Škegro, Ljudevit Đurđević, Franjo Ivanda.

Hrvoje Habljak

Plan projekta prema kojem
će izgledati remetsko svetište
nakon potpunoga uređenja